

Capitulum primum. ¶ 2

Deu s in mundi
creatione ate
omnia tanquam
magis necessaria.
Primo di
scum omnium
lucem fecit. vi
tore aliis tenebras effugavit.
Deinde vero die secunda firmamen
tum in medio aquarum con
stituit quo aquas superiores ab i
nferioribus divisit. **A**quas em die
tertia in locum unum collectas et
arida apparete madauit. Et arida
vocavit terram. Aquasq; conque
gatas maria nominauit. Postea
autem incepit terra herbam vir
tem et ligna fructifera germina
bignasq; et herbe ceperunt fructus
et semina peregrinare. **D**einde die
quarto deus duo luminaria mag
na scilicet solem et lunam ut alte
rum diei alterum nocti precesset for
mavit. **Q**uinto vero die ex aqua
eravuit pisces qui in aquis rema
serunt. et volucres que sursum ad
aera volauerunt. **S**exto vero d
e deus in terra iumenta reptilia et
bestias. et tandem hominem cre
auit. ipsumq; in paradi so locauit.
Et sic in sex diebus sua opera com
pauit. et mundum sedm creatu
rum discretionem formauit. si
tut legi. **G**en. primo. **I**n septi
mo vero die legitur qui euissit et
inquit preter ipsum diem et eius
sanctificationem faciat. sicut scri
bit. **G**en. secundo. **M**or. **D**recte videtur qd sicut deus se ha
bit in istius mundi maioris ec
classe.

affone. sic se habet cotidie in mi
noris mundi scilicet hominis recte
atione. et in moralis hominis ope
ratione. Dico ergo qd lux est fides.
firmamentum est spes. aque sup
iores sunt a deo immisae tribulati
ones. Iaque vero inferiores sunt a
carne nascentes temptationes. Ter
ra est corpus. herbe et arbores sunt
lo opera. fructus et semina sunt vis
tutes et merita. luminaria signant
discretionem. Sol sapientiam eter
norum. luna terrenorum noticia.
stelle scientias naturalium signant.
Pisces qui semper sunt in aquis sig
nari in opere devotione. Volucres
vero celestium explanationem. Jume
ta significat motus terrene auan
tie. Neptilia motus carnalis concu
piscientie. Bestie signant motus
bestiales et furiosos malicie. Ho
mo vero ad ymaginem dei factus
designat moralis hominis composi
tionem. et mentis moralem perfec
tionem. Paradisus vero denotat fi
nalem beatificationem et glorie
secutionem. Dico ergo qd ad hoc qd
minor mundus id est vir perfectus
moraliter constituantur. primo ne
cessaria est lux fidei ut scilicet me
rem illuminet et veritatem ostendat
et errorum tenebras dissipet
et confundat. **I**c. nono. Circum
fusit eum lux de celo. **S**ecundo
debet in ipso fieri firmamentum
id est spes qd scilicet firma et solida
debet manere. et inter aquas su
periores tribulationum et aquas
inferiores temptationum immo
bilis perdurare. Spes enim in
deum utrobique ipsi hominem iuuat
quia sicut dicitur. **Ecclesiastis.**

xxviii. Qui timet dominū nō hil
terpidabit quonia; ipse est spes
eius et post seq̄e. protector sapiē
tie firmamentū virtutis. tegmē
ardoris umbraculum meridianū.
Tercio ibi debet apparere tra
anda. i. penitentie et abstinentie
ariditas et aquarum. i. delitiarū
caenālū debet cohēri fluxibili
tas quia idcirco aque inferiōrēs. i.
carmi delectationes maria vocat
pro eo q̄ ipsas multe amaritudi
nes concomitantur. sicut patet i
luxuriosis qui pro carni delecta
tionibus habendis multas mole
stias patiuntur. ap̄c. vñ. et mul
ti homines mortui sunt ex aquis q̄
amare facte sunt. **A**nta vero ter
ra que naturaliter est solida dicit
pro eo q̄ penitentie ariditas i men
tis soliditatem mutatur inquātū
scilicet ut cōmūnter ille qui per
abstinentiam et penitentiaz a car
ni voluptatibus est ardor fortis
est et stabilis. **P**rofundavit terrā
super stabilitatem suam. **Q**uac
to debent in isto mundo scilicet in
homine poni luminaria clara a lu
culente discretionis quia scilicet
ibi debet esse sol. i. sapientia de spi
ritualibus. luna. i. scientia de tem
poralibus. stelle. i. scientie de natu
ralibus. quia pro certo ad vitum
perfectum pertinet q̄ ipse sit illu
natus et instructus i spiritualibz
temporalibus et naturalibus. **S**exto
dico q̄ in homine debent
esse pisces qui valde sunt vigiles
i. diligentia vite active. aues vo
lantes. i. sublimitas vite contempla
tive quia pro certo iste debet esse
pisces diligens et mobilis quātū

ad iministratiōnēm deuote actio
nis. aues vero volans et sublimis
quantū ad volatum contemplati
onis. **P**ropter Volucres celi et pisces
maris qui per abulat semitas ma
ris. i. pabulat dñt semitas conse
tie amare et de uote. **S**exto aut
dñt i homine p̄fici iumenta. i. mot⁹
auantie q̄ seper respiciat trā. repti
lia. i. vicia carnalia q̄ i homine rep
tat. bestie. i. demoniac & crudelēs
mot⁹ iācū die & iūdie ut sic dicat
homo illuso. deutro. **O**ne fuit oēs
fere siluarum iumenta i mōibz
et boues. **T**alibus etiā creaturis
spiritu aliter i hōe pfectis et rem
tegratis tūc q̄si i sexto die creat
hō ad ymaginē dei. hō dico inter
or. i. interior ratio et moralis p̄fe
ctio eristicq̄ ymagis & imitatio. qui
postea pōnt i paradise. i. i ecclēsi
e militatis statu et officio et finali
ter i paradise celestis gaudio & so
latio. de quo scriptū ē. **P**lātāueāt
dñs de⁹ paradise voluptatis a
p̄ncipio i quo posuit hominē quē
formauerat. genesis secūdo. Et sic
seq̄tur septia dies. i. mentis tranqui
litas et quietatio et etiā etna reçes
et isolatio. **S**ex enim diebus id
est sex perfectionis gradibus om
nia que ad minoris mundi id est
ad interioris hominis constituti
onem spectant possunt spirituali
ter fieri. Et sic dies septima id est
quies mentis in hac via vel eter
na tranquillitas in patria potest
sequi. **V**nde homini dicitur. Ex
odi. xxviii. **S**ex diebus opera
teris septimo autem cessabis. et
ibidem dicitur. sex annis seimna
bis terram tuam. sepāmo auez

a in

Dimitras ut quiescat. ¶ C 4 ¶ Vel
dicamus qd mundus est ecclesia.
In cuius sc: compositione conti-
nunt multa genera creaturarum
. personarum. Primo quidem ē
ibi lux. i. natura āgeba que habet
homines illuminare et error obscu-
ritatē fugare. Sunt ibi aque infed-
ores et supiores. i. sc: qui sunt in
patnia. et iusti qd degut i via. Et
etiam ibi firmamentū int̄ vteſaqz a
quas mediū. stat⁹ platon⁹ et ec-
clasiasticon. qd sc̄t deū a popu-
lum mediū curat. int̄ supiora
et inferiora firmus in fide a mori-
bus perficit. Itē ibi sunt herba
vicentes. i. simplices populares.
arboreos fructificantos. i. boni acti-
ui. et stelle lucentes. i. seculares
eleaci atqz doctozes. pisces natali-
tes. i. vita deuotā. aues volātes. i.
vita contemplatiui. ibi est sol id ē
eructus qui per caritatez calefacit.
luna. i. beata virgo que noctem
id est peccatores per pietatem hu-
metat et rugat. terra seu arida
. vin siccii et abstinentes. manu-
is id est via amari contari et peccate-
tes. Ibi sunt iumenta. i. illi qui a-
b̄ios per elemosinas iuvant. reptilia.
. illi qd circa terram cepunt. so-
lli qui agriculturē vacant. bestie
et fere id est nobiles qui libera p-
flumi na ambulant huius vito p-
iculosa. homo ad p̄maginē dei
factus. i. iusti qd p̄fectionē cristi a
mores i s̄ et suis actibz cēpſetane
Iste ē ergo ille mūdus de qd dicit
dñs. Io. xii. Quādiū sū in mūdo
lux sū mūdi. Et idē. Io. i. Mūdus
per ipsum fact⁹ ē ¶ ¶ Vl dic qd
firmamentū ē bon⁹ platus. qd sc̄t de-

bet ēē solid⁹ atqz firmus int̄ a
quas supiores. i. int̄ deum ange-
los et sanctos. et aquas inferio-
res. i. fideles a subditos mediato-
rē et mediū. a duobus magnis lu-
minibus i. duabus specialibus
virtutibus sc̄t sole indefectibili. i.
iusticia. luna mutabili. i. clemētia
et stellis lucentibz. i. multiplici pe-
nitēcia debet esse multus. Iste ergo
debet esse firmamentū p̄ ostātie fir-
mitatē. mediū int̄ deum a popu-
lū p̄ oratiōis suffragiū. et p̄ p̄x-
latiōis autoritatem. Mediatori
ter alios per concordiam et catifa-
tem. illuminatus et stellatus per
sapientiam et sagacitatem. per iu-
sticiam et pietatem. nec non per
virtutum multiplicitatē. hanc lu-
minatio i firmamento celi. i. aie qd ē
sedes sapientie. ¶ E 4 ¶ Vl dic qd
aque supiores que sunt crystalline
solide et lucide. sunt via iusti qui
super celos sp̄ce et contemplatione
morantur. et qd per sapientiam lu-
cidet p̄ ostātiā solidi vīmosun⁹
p̄. Undicite aque qd super celos
sunt domino. Aque aut̄ inferiores
que in vnu sunt congregata. a ma-
ria ab amaritudine dicit. a fluctu-
ose a cumultuose. signit p̄tōres
qui sc̄t per malā amicā iūicem
aggregantur. p̄ iūidā amicā
per inconstantiam sunt fluctuosi
a per discordiā cumultuosi. ¶ Ia.
lvn. Impn quasi mate feciēs qd
quiescete non valet firmamentū
igē. i. bonus p̄celatus debet istos
abmūcēs diuidē. et int̄ eos
diuidicātē a distingueat et ab in-
mūcēs eos separe. Mat. xv. Dicit
agnos ab hodo a p̄tēt qd agnos

Fa dexteris hedos autem a sinistris
Vel dic q̄ aque de quibus tā
pistes q̄ volucres sunt creatū signan-
t istam mortalem vitam vel
istius seculi voluptatem. que sci-
licet est principiū et origo pisciū
. malorū. et volucrū. bonocū. s.
q̄ certo pisces. i. voluptuosī i. istis
aquis per cōplacentiam remaneat
volucres vero. i. cōtemplatiū et iu-
sti furiū ad bona spiritualia et ec-
na per affectū euolauerūt et aq̄s
voluptatis seculi i quibus nati fu-
erant reliquerunt. mali em̄ non
solent locū nativitatis sue scilicet
mundum dimittere s ibi gaudeat
more pisciū natare. abacū. i. fa-
cies hominis sic pisces matis. Ho-
mī vero istum locū solent fugere
et furiū ad paradisi gloriaz euo-
lare. Vnde camitū in ymno. q̄ ex
aquis ortum gen̄ p̄tm cemittis
gurgiti p̄m leuas in area. **G.**
Vel si vis dic q̄ illi q̄ fuit volucres
. sc̄ientifici et sp̄uales libent relin-
quunt pac̄am suā et locū nativita-
tis sue. scientes q̄ nemo p̄pheta
acceptus est in patria sua. pisces
aut. i. voluptuosī et imbecilles et
ignari nesciūt patriaz dimittentes
vel exice. **H.**

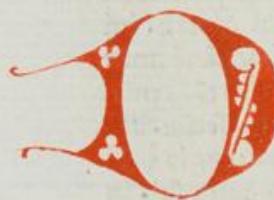
Deūs i principio fecit lūcē p̄n-
mordiā de qua dicit hystori
a scolastica q̄ ipsi⁹ materia i sole;
cessit ita q̄ de ea sol postea fact⁹
fuit. **M**or. **I**sta q̄uis sole eēt
por i tpe fuit tñ minor in ope q̄
scilicet nō erat ita clara ista lux p̄
maria. q̄ p̄cessit sicut sol postea
qui successit. **T**alis lux videſ ſu
iſſe beata vgo que fuit purissima
more lucis sic scriptū ē. **V**idit de⁹

lūcē q̄ esse bona gene. i. **D**e iſta
enim fuit factus sol iusticie xp̄c a
ab ipſa fuit humanitus fact⁹ et
incarnatus. **I**sta ergo q̄uis tpe
ipſo sole xp̄o hoīe fuerit prior r̄ in
virtutū tamē efficacia fuit minor
Vn de iſta p̄t dici illud. hester. x.
p̄u⁹ fōs qui creuit i fluiū et i lu-
cem soleq̄ ouerſus ē. **J** Vel
dic q̄ iſta lux q̄ p̄cessit sole et atē
solis creatione vices ip̄i⁹ exerce-
bat significat legē ante ḡtiā. iohā
nē atē xp̄n. ḡtiā ante gloriā. ini-
cū ante perfectionē. iohānē ante
ſaluatorē. q̄ scilicet iſta tāq̄ mio-
ra et iperfectiora precesserūt. illa
vero tanq̄ maiora et magis utili-
a successerunt. **V**nde auguſti. in
omebia. p̄mittitur iquit iohānes
ante crūſtū. parāmph⁹ ante ſpon-
ſum. ſeruus ante domīnū. etc. **K**
Senarius numerus i hoc videtur
elle preuilegiatus quia deus om-
nia opera cōſtitutiōis et creatiōis
mūdi: ſex diebus cōpleuit. In hoc
etiam q̄ xp̄c ſexto die. i. ſexta eta-
te huius mūdi ſexta hoīa diei mor-
tu⁹ fueat p̄ homine. qui ſexto die
fuit creatus. et ſic de⁹ ſexto die
mūdū creando cōſimauit. et ipſū
mundum recreando in ſexta eta-
te mundi ſua paſſione perfecte re-
demit. Et quia dies iſte ſext⁹ ſep-
time diei que significat requiem
fuit coniunctus per iſtum nume-
rum poſſum intelligere laborez ho-
ne operationis. Exod. n. **S**ex die-
bus operaberis q̄ ſunt dies vite
p̄ſetis. ſicut dicitur. luce. xiiii. **S**ex
dies ſunt in qbz oportet operari. Et
poſt hāc vitā dies ſeptia. i. etna te
quies immeſate ſequitur q̄ ſc̄i poſt

a iiiij

hostium laborem iustus est q̄d
li equies habeatur. **A**po. xiiii. A
modo iam dicit spiritus ut requi
escant a laboribus suis. **S**exta vi
e ergo fuit homo creare ad devo
tandū q̄ ipse debet esse laborem
norum oretur dedicatus. **J**ob.
quinto. Homo ad laborem nasci
tua.

Capitulum secundum **A**

Omnius a principio padiſum in
luptatis in orientali plaga plāta
uerat. et ibi roſu
it hominē quē fo
mauerat. Erat autē paradiſus illus
terreſtris. locus amenissimus p
pe globuz lunarem positus. et in
secreta mundi parte locatus. di
uerſis arboribus iſtitus. fontib⁹
et fluminib⁹ irrigatus. ibi enim
est fons qui ascendit de terra irra
gans superficieſ paradiſi. qui tā
dem in quatuor flumina diuidit
que ad diuersas mundi ptes mi
tuntur. Ibi erat lignuz vite de cu
ius eſu vita poterat continuari.
Ibi etiam erat lignuz scientie bo
met mali per cuius eſum intellec
tus potuerat illuminari. mens sci
entis formari. homo ergo forma
tus ibi ponitur et ut paradiſu o
peretur et seruet ibidem domin⁹
deputatur. gen. ii. **M**ora **C**
Paradiſus iste potest mechī signi
ficate virginem glorioſaz que p
culdubio in oriente lucis gratie fu
it sita. ſursum ad celeſtia per affe
ctum et contemplationē ercta.

a iſtādo iec contemptū diuīſa
et in ſe ſolitaria et ſecreta. aqua
gratiarum irrigata et virtutum
arboribus ſecunda. In ipta em
et in eius medio fuit lignum vi
te id est caritas. lignum ſcieſ i.
veritas. fons cuncta irrigans i.
pietas. quadruplex fluiuſiſt ſu
e pietatis quadruplex propetas.
Fons etenim misericordie eginis
benevit in partes quatuor ē di
uiuſiſ. et in quatuor flumina diſp
titus. quia ſcilięt vñ de ſuis flu
uns vadit ad angelos et ad ſcōs
ut letificetur. Alius ad uifos ut
in bono fortificetur Alius ad mi
ſeros et in tribulationibus conſo
lentur Alius ad peccatores ut a eu
minibus teleuentur Bernhard⁹
enim dicit q̄ iſta omnibus omnia
facta eſt Et q̄ in ipta inuenit an
gelus leticiaz. iuſtus gratiam. mi
ſer couolationem. peccator vñ
ā **Vnde Ezech. capitulo trigesimo**
primo. Flumina eius manebunt
in circuitu eius In iſto ergo oīo
delitiac⁹ poſuit deus pater hieſ
quem forma erat. i. cristi. et fe
cit iſpum principale ipſius custo
dem et dominum quod ſcilięt fa
ctum eſt. cum verbum exti it iſar
natuz. ps. Homo natus eſt in ea
et ipſe fundauit eam altissimus.
C **V**el dic q̄ paradiſus
eſt ecclēſia alta facta et ſuper ſec
tas alias eleuata. et in oriente fi
dei conſtituta. ubi ſcilięt eſt fons
ſavientie verbuz dei ſcilięt xp̄c.
qui per quatuor flumina id eſt p
quatuor euangelia aquā ſue gne
nobis ſuſit. ibi lignū vite. i. crux
q̄ viuificat peccatores ibi lignuz

scientie. i. fides que scientificat ignorantes. ibi ergo ponitur homo id est quilibet fidelis ut nutritur et vivat. quia alibi non est sal?

DVel etiam ibi debet ponit et prefici in prelatum et dominum. homo. i. persona rationabilis et iusta. ut eum operetur et exerceat ut eum seruat et custodiat. homo enim debet esse et non fera. i. ratio nabilis et humanus cui paradisus commitatur cui custodia et regnum ecclesie commendatur.

EVel dic quod paradisus est conscientia viri iusti alta. secreta. illuminata. ierigata. ubi scilicet debet esse gratiae. et quatuor flumina. i. quatuor virtutes cardinales. lignum vite. i. memoria crucis. et lignum scientie. i. virtus fidei et dilectionis et sic homo. i. custos istius paradisi per gratiam libenter iterabit ipsumque custodiet et seruabit per dominum custodit te et dominus protec[t]io tua.

FQuatuor flumina fuerunt in paradyso terrestri que per diuersas orbis partes se vndeque diffundebant. Primum erat physcon qui circuit terram euulat. ubi est auctum optimum bellum et omnium. Secundum est gyon quem curvit et hypopiam. Tercium flumen est tygris quem vadit contra assirios. Quartum est eufrates.

Mor. Ista quatuor flumina possunt significare quatuor virtutes quae in paradyso cordis nostra debent esse. Physcon enim qui interpretatur oris mutatio signat confessionem que scilicet terram euulat que interpretatur dolor. i. contritionem debet circum-

ire. ubi autem. i. sapientia. bellum lapis strangens. i. abstinentia omnium qui oculos facit tremulos id est timor et tristitia de bellis. Pon qui interpretatur luctatio et est consideratio que contra spirituales hostes debet luctari que debet ethiopiam id est vitiorum et inferni caliginem circuite. Tigris qui interpretatur velocitas est diligenter que debet bona opera velociter exercere. Euphrates qui interpretatur frugifer est elemosina quam fruge sua debet pauperes enutrie. Ista enim quatuor flumina. i. iste quatuor virtutes debent a fronte penitentie deuulati ut inde possit paradisus conscientie ierigari.

Capitulum tertium. //

Aomo positus in paradyso omnia ligna habuit in sua potestate et ipsum lignum vite quod erat in medio paradi si excepto tamē ligno et fructu sci entie comet malum quod solum sibi de us interdit. verum sic factum est quod de nullo legitur comet ille nisi de illo quod sibi fuerat interdictum genesis. tertio. **M**or. **O**ns ad hoc potest applicari quod homo naturaliter matur in vetitum. minime appetit homo illa que sibi sunt libera et concessa licet plus valeat quam illa que sibi fuerunt denegata quinymo teso ipso amplius concupiscitur quo denegat sicut narratur de quodam qui cente annis

vixerat nec vñq̄ ciuitatem suaz
exiueat qd̄ rex admirans vñ uit
eum et ei iter dixit exitum ciuita
tis qui statiz exire temptatus fu
it. nec quievit quo usq̄ rex exeu
di licetia sibi dedebat. p. i. Stulti
ea que sibi sunt noxia co cupiscunt
Vnde . ro. vñ. Occasione accepta
peccatum per mada tu operatum ē in
me omnem concupiscentiam. **T**
Vl dic q̄ lignū vite ē dina
gratia. lignū scientie est. teruz no
ticia. que scilicet p eo hominimē
dicitur q̄ felicet nos est bonuz q̄
circa scientias animus pl⁹ debito
decupetur. quiymo necesse ē q̄ a
nimio scientie appetitu per debita
prudentiam refrenetur. **No** . xii.
Non plus sapere q̄ oportet sapere
et hoc ideo quia scientia iſlat. cā
ritas autem edificat sicut dicitur
. i. **Coz** . vñ. Veruptam quidā fūt
sicut adam qui plus diligunt sci
te q̄ vivere. et citius ad scientiā
q̄ vita seu gratiā currunt. et poti
us appetū fieri docti q̄ boi. sicut
funt illi qui querunt scientias curi
osas et dampnatas. sicut etiā fūt
illi qui p scientia dimittunt hoas
et similia. a xp̄ter hoc tales de pa
radiso. i. de statu salutis eiciuntur
et a ligno vite qua; cōtēmpserat
. i. a vita eterna gladio diuine sen
tentie et igne iehenne finaliter ex
cluduntur. **eccl** . vñ. Non plus sa
pe q̄ necesse est. **C** **Vel** dic
q̄ lignuz vite est sacra scriptura
lignuz vero scientie est mundi sci
entia et doctrina. hinc est q̄ adaz
et eua qui erant in paradiſo et i
statu ecclie militantis citius dir
tunt ad lignum scientie mudane

et lucratius q̄ ad lignū vite sacre
scripture et ḡtie dīne. pp̄t qd̄ sūt
digni abm̄ eici et bois ecclasticis
spoliari. **Juxta** illis **Osee**. Quia
tu sciētiā repulisti expellā te ne sa
cerdotio fūgaris michi. **S** **d**

G **us** vero de limo terre sine
semie virili sexta die forma
uit adaz. quē q̄ nō solebat eē solus
decermit sibi dare simile adiutorium
et ideo i ipm̄ soporē misit et de
sta eius euā formauit. quā vxore
et sociā sibi dedit. **gen** . i. **M** ora

Terra ista i muolata est bēata vir
go imaculata de q̄ sed9 adaz sciez
eructus sine virili semine sexta die
. i. sexta étate fuit factus. **Vñ** illis
Jēmie . i. Illa terra inculta est q̄
ortus voluptatis. Tandē vero so
por mortis i ipso immititur et eua
. i. sancta mater om̄iū fideiū ecclia
de eius costa. i. de eius latere costi
tuitur et formatur que cum ipso
per fidem socialiter despontatur.

Osee . ii. Spōsabo te michi in fide

E **Vel** dic q̄ in hoc q̄ mulier fa
cta est de viri latere. nō de capite
vel de pede datur intelligi q̄ vir
debet vxore suā tanq̄ sibi collate
lem et sociā diligere et eam nō si
bi p̄ficere nec ei obedire quia de
viri capite non est facta. nec ea
plus debito vilipendere q̄ de pedi
bus non est creata. sed eam debet
quasi sibi equalē honorare et eā
sociā reputare quia de medio sc̄
de latere est formata. **Gen** . xii.
Mulier quā dedit michi sociā nē

F **Vel** si vis allega cōtra loqua
citat̄ mulieruz q̄ vir creatus est
de terra que ē muta et nō sonora.
mulier vñ facta est de osse. de te

scilicet que est sonora et dura. plenus enim saccis terre non sonat. plenus vero saccus ossibus tumlat. et id sit quod mulieres de ossibus facte sunt loquaces. Vix recto de terra formati sunt taciti.

Omnis adiaz et eua essent in paradiso positi et ad producendum plenum iuicem coniugati. Serpens qui erat sapientior omnibus animatis terece accepit de fructu ligni vetri. Et primo decepit mulierem promittens ei si comedet scientiam et etiam aliqualiter beatitudinem dicens. Eratis inquit sicut domini scientes bonum et malum. Mulier enim recepta comedit. et viro suo pomum comedendu tradidit qui etiam ad mulierem vocationem contra preceptum domini manducavit. propter quod veterum maledictiones incurrit de paradiiso eiectus fuit. Et deus etiam ante paradiisum angelum et ignem id est museum igneum et gladium versatile ad custodiendum ianuam collocauit.

Gen. iii. // **M**or. IV. // Allegorice per adam principem vel platum magnum intelligo. per euam vero eum aliquem consiliariu et collateralem ipsius alium. Serpens autem inferiores balluos denotat. pomum vero vetrum substantiam designat. Dico ergo quod adam quandoque est in paradyso. et princeps vel platus in suo delitaciu palacio vel sue auctoritatis fastigio. ubi pro certo sepvt comuiter habet euam in iugate. et aliquem magnum consiliariu et collaterale. Si biigitur et collaterali suo a deo omnis rapina intdicatur. et ne comedant poma ligni scientie. et ne deuo-

rent vel rapiant hoc subditum et maxime clericorum et religiosorum et scientiarum virorum eiusdem denegatur. **E**zechi. xlvi. Sufficiat vobis principes israhel. iniuriam et rapinam intermitte. iudicium et iusticiam facite. Sed quid praeterea serpentem venenosum. et inferiores balli ui. lignum scientie cum fructu suo pulchro ad vescendum suave. dites subditos cum suis diuitiis. primo eue. et illi principali consiliario magno suo deferunt. et ad poma. et ad hoc ipsorum rapienda eum inducunt. occisionesque faciendo exactiones et affligendi populum ipsius signant et offendunt dicentes illis quod ibide sequitur. Si comedetis neque moriemini. et si raperunt hoc tabum nequam peccabitis. quod scilicet in hoc et in hoc est deliquerit. Quia etiam bona subditorum in necessitate sunt vestra aenea. huiusmodi immo inquiunt. si sic feceritis eritis sicut dominus. et apparebitis alicui domini et magistrum. his ergo ablatis et delatis. eua id est malus consiliarius ade viro suo. et principalem vel prelato illud ipsum loquitur. Et sic de comedendo pomo vetito. et de exigendo a subditis idebita subsidia. de imponendo falso crimine inter eos consentit. quapropter et serpens defecens et eua consules et adam consentiens et auctoritatem prestans. et balliu et consiliarij et magistri a deo maledicunt. et triumphis culpe et penitentia finaliter supponuntur et a paradiisi gaudens excluduntur. Et si vis dilata bene contra seculares principes. qui consilia facere non cessant quomodo bona ipsorum clericorum

que tamen sunt eis vicia comedat
et consumat. **I** Vel dic quod adā
est ratio vī spiritus. eua ergo con-
iuncta est caro. sensualitas sine
corpus. pomum est temporalis de-
lectatio. serpens vero est dyabolus
et temptatio. **I**gitur dico quod adam
et eua. . . spiritus et caro inuitē
coniunguntur ut preleem bonorum ope-
rū eua. . . caro pariat. cujus caro seu
corpus sit pr̄cipiū opant. **Sed p-**
er certō serpens. . . dyabolus pomum; re-
titum. . . malam delectationē pri-
mo mulieri. . . carni presentat que
fuo vīro sc̄i spiritui ut consentiat
statim portat. **Sic ergo adā et eua**
mediante comedit. quādā animus
carne iustigāt male delectatiōi co-
sentit. quāpter uterq; paradisū
. . . salutis et ḡtie statum perdit et
maledictiōem uterq; incurrit qā
et spūs amaritudinē caro vīo mi-
seriā inde sentit. ignis vero et gla-
dius. . . flāma concupiscentie et ira
cū gladio desperatiōis quo
spem abscondunt ipsis opponunt
qāpter que ab ingressu paradisi. . .
a ceditu ad gratiā secludūt. **ps.**
In ignem dices eos in miserijs
non subsistent. Constat enim quod
adā et eua. . . anima et caro postq; serpenti dyabolo consentiūt et po-
mum vetitū comedunt. . . opus p-
hibitū faciunt non solū pr̄adisū
. . . statum salutis et gratie perdiūt
ymmo miseriā mentis et corporis
concupiscentiā et iracundia; taq; ig-
nē nec nō et gladiū. . . difficulta-
tem permitti et ad paradisum ḡ-
tie reuerti nō i sentiūt. ita qā labo-
ribus et miserijs subfūt. **genesis**
xii. Abraham aut̄ portabat ī mai-

bus suis ignem et gladium. **R**
Dostq; adam et eua peccau-
erunt aperte sūt oculi eorū et
cognoverūt se nudos et a vīce om̄i
timuerūt et se qā nudi erāt abscondē-
rūt et folijs sic suas ep̄itūdines i-
texerūt. **N**epl̄hēsi vero a dño veniā
non petierunt s̄ se excusatē eua i
serpēto adā vīo ī eua. et etiā i de-
ū culpas suas retrorsūt qāpter qā
paradisi pallatiū perdiūt. **ge. in**
Mor. **S**ic peccātū vidēs se reprehēsum
et cūctis ḡtis viduatu; et nuda-
tū vīce et consortū bonorū metuit
qāpter quātū p̄t excusaē se aten-
dit et s̄b diuersarū palliationum
folijs se abscondit nec nō cujus re-
darguit veniā nō petit s̄ peccatu;
fū ī alios repertūt et cēsidit
qāpter veniā non mereat. ymmo
paradisi gloriā pdit iuste. qā p̄cūl
dubio qā turpitudines suas occul-
tat et celat et de peccatis suis veni-
ā nō petit. s̄ ea potiū operit et ex-
cusat iustū ē qā paradisi gloriam
amittat et pdat. **P**rou. Qui ab-
scōdit scelēa sua nō dirigit ī ter-
ra qātū cōfess̄ fuerit et dimiserit
ea misericordiam consequēt. **L**
Angelus qā custodiebat viam
lignī vite et ianuam padisi
habebat gladiū ignēū et versatilē
ad phibēdū ne adā post peccatū de-
ligno vite sumet et ne alijs peccātū
padysū itracēt. **ge. in** **M**or. **S**ic
angelus. . . plātū cui cōmitat custo-
dia padysi trēstris. . . ecclē militā-
tis. sume dēt caue ne adā post pec-
catū. . . ne qācūq; peccator vī īndiq-
nū iq̄cediat ibidē. et ne quoq; cujus
mō fūat de ligno vite. . . de offens̄
vī bñficijs qā fūt ī hoc paradiso;

aperte talis angelus vel platus
debet habere gladiū severē iusticē
et que tamen debet esse ignea id ē
caritativa. et debet esse versatil'.
vertibilis et discreta ut sc̄ possit
indignos ab ingressu ecclesie co-
hibere et ipsis lignum vite. sc̄ uer-
tus ecclesie denegare Gladiū em̄
iustiam signat que delinquētes
punit et cruciat. Ista deb̄ tamen
esse ignea per caritatez. versatil'
vero p̄ mutationis diversitatem.
Pelatus em̄ quādo iustiam vel
seueritatem facit. vel quando ali
quē gladio p̄mit semper hoc dē
er cantate facere. ip̄fūq gladiuz
iustice nō semper equaliter inflige-
re. immo vertibilitate nūc vnomō
nunc alio nūc in rimē dō nūc i.e.
mittēdo dēt eū vanare. Sicq gla-
diū iustice versatilis dicit. quā-
do sc̄m editionē locorū teponz cau-
satū et personarū diuersimode
vanatur. n. He. xi. Vanus est euē-
tus belli et nunc hūc nūc illum cō-
sumit gladius.

Capitulum quartum. // A

Adam et sua p̄mo
genueunt cayn
qui fuit mal⁹. po-
ste abel. De⁹ em̄
munera cayn con-
tempnit. ad abel
vero et ad eius munera respexit
Tandem vero cayn inuidia mot⁹
decidit abel. ppter qd̄ ip̄fūz de⁹
maledixit. et signū sc̄ibet tremo-
rem capitis in facie eius posuit.
Ip̄se vero ex tūc vagus a pfug⁹
factus fuit. gen. nn. He. 4.

Adā ē pat̄ noster de⁹ Eua est
nagoga que fuit primaria c̄v̄ or-
or. Cayn p̄mogeitus fuit popul⁹
iudeorū de q̄ Osee P̄mogeitus
meus israhel Abel vero innocens
fuit crist⁹. Dico allegorice q̄ adā
. de⁹ p̄mo euam. i. synagogam
habuit in uxore. Osee. i. Accipe i
bi uxorem fornicationū et fac fili
os fornicationum Et p̄mo ex ista
uxore sua p̄essimū cayn filiuz. i. du-
rissimū populū iudaycū genuit.
tandem vero fratem ipsius cayn
sc̄ abel. i. cristum inno centissimū
produrit. ad cuius sc̄ilicet opera
sacrificia et muueā resperxit de⁹.
ipsa q̄ pro redēptione generis
abel de⁹ acceptauit. cayn vero
id est ipsius populi iudaica mu-
nera. i. sacrificia et opeā que n̄ mi-
nē iustificabūt contempsit. Psaie
. Ne offeratis v̄lterā sacrificiū fru-
stra. incensuz abhomnatio ē mi-
chi. Cayn ergo. p̄plus iudaicus.
abel frater suo. cristo de ei⁹ sācti-
tate et miraculis iudicet dūz de py-
lato scriptum est. Sciebat em̄ q̄
p̄ inuidiam tradidissent eum. ip-
fūq rerū crucē occidit. Qua prop-
ter iste cayn iudaicus populus
vagus et profugus super terram
ad littoram efficitur. et signum e
ius ponitur in facie ut ab omnibz
cognoscatur. Judei enim ad littoram
cognoscuntur in facie. et ap̄c
peccatum mortis fratri sui cristi
vagi et profugi sunt in orbe. Osee
ix. Abiecat eos dominus de⁹ q̄a
non audierunt eum et vagi erūt
in nationibus. He. 4. Vol si
vis dic q̄ adam est spiritus. eua
cato Ist⁹ ergo ante abel p̄ducunt

cayn quia scilicet p*ri*us faciūt mā
la opera q*uo*d bona. et magis natuā
le ē mala facere q*uo*d honesta. **Vñ se-**
neca dicit q*uo*d v*irtut*es indigēt magi-
stro. sine magistro vitia discunt.

CVel dic generaliter cōtra iui-
dos q*uo*d sc*el* quādoq*ue* vidēt alios ma-
gis acceptos iuidēt eis v*er* quātū
ad famā occidūt eos. // **D**Vel
dic q*uo*d cayn interptat possesso*rum*. i. a
uar*ia* cui*us* caput ē tremulū. q*uo*d sc*el*
auar*ia* s*er*per ē i timore. **J**uxta ill*o*
senece: q*uo*d accessim*us* ad successū
em*us* accessim*us* ad metū. tales etiā
fūt vagi sup terrena q*uo*d nūq*ue* fūt
solivi. nec in aliquo statu fixi. // **G**
Vel dic q*uo*d adā est de*us*. p*ro*mōgēni-
tus eius lucifer q*uo*d est p*ri*ncipiū vi-
ar*um* dei. iob. xl. **I**ste ergo iuidēt
scdm filiū sc*el* h*om*inē occidit. ip*se* ve-
to nūc vagus et phugus per hunc
mundum discurrit.

Capitulum quīntum // **A**

Idetes filiū dei
filias hominū q*uo*d
eēt pulchres
accēperūt sibi
v*irtut*es ex om-
nib*us* quas ele-
gerant. Exide
autē gemini sunt gygātes qui i hoc
seculo fuerunt viri famosi et potē-
tes. gene. vi. // **O**or. Filii dei
sūt ecclesiastici q*uo*d spūale vocatio-
nē a deo fūt i eccl*iae* generati. **I**sti
tamē quādoq*ue* vidēt filias hominū
esse pulchreas et exm accipiūt con-
submas. Filii autē sui adulterum
gygātes sūt. inq*uo*d sc*el* p*re*s eo
cum de lo*ris* eccl*iae* aliquoties di-

tant eos ita q*uo*d in seculo magni fi-
ūt. // **B**Vel dic q*uo*d filii dei sūt q*uo*d
fideles. Filii hominū sūt carnis de-
lectationes: q*uo*d p*ro* certo dū i uxores
acciūt inde gygātes. i. mala et
inōsteuosa opera generat et p*ro*due-
tūt q*uo*d p*ro* certo om̄is fili*us*. i. om̄e op*er*
quodāmō a carnis delectationē na-
turā gygāte*rum*. i. enormē et irratio-
nalē sapit. // **C**

Quā diluuiū immer*it* super
terā p*re*cepit de*us* q*uo*d face-
ret archaz de lignis levigatis ut
saluaret v*ir*misū semē in ea. facta
est archa cum mansunculis et
tristegis. et habuit tricentos cu-
bitos i lōgitudine: q*uo*d quagita cu-
bitos i latitudine. et cinq*ua* i altitu-
dine: limita fuit bitumie m*in*trane-
cus et extrinsec*us*. ostiū fuit i*str*u-
us in latē. sur*sum* v*e*o fuit fenestra
crystallina in sumitate. Archa etiā
deorsū eāt lata sur*sum* aut stracta a
i cubito s*um*ata. et ex om̄i genete
viuētū fructū atq*ue* seminū in ar-
chā introducūt. Verūptū deorsū
aīalia sur*sum* vero volatilia statuūt
De istis etiā viuētib*us* p*ro*ita fūt i ar-
cha de mūdis septena de imūdis
aut bīna sc*el* mascul*us* et feminat*a*
de volucib*us* reptilib*us* et iumēis.
Esce etiā aggregate fūt i archa p*ro*
animalib*us* nūc iēdis. Sicq*ue* factū
ē q*uo*d animalia q*uo*d in archa fuēunt
fūt saluata. Cūcta v*e*o aīai aq*ue* di-
lūn fūt deleta. Tāde v*e*o diluuiū
q*uo*d. xl. dieb*us* incessāt duraueat
om̄eq*ue* carnē os*um* serat cessac*it*
cepit. Archa autē sup mōtes arme-
mē re*qu*uit sic om̄a ponūt. ge. vi.
cū explanatione quā p*on*it mg*is* i
hystoria scolaistica. Dicamus ergo

allegorice q̄ archa ista signat ec-
clesiaq; militante. q̄ sc̄ de lignis
lēuigatis. i. de p̄sōis bonis dolatis
et a sup̄fluitibz vītōn absterit
d̄stituit. in q̄ noe cū filiis. i. xpc v̄k
bōn platus cū subditis dñat et
ab ip̄o p̄ vīnbz ad saluationē effi-
citur fidelium et formatur. q̄ pculou-
bio bitumie caritatis et ḡtie iteri-
us q̄tū ad affectōe; et exterius
q̄tū ad opationē iūgit et limitue.
Ero. xii. facies em̄ archā de līgīs
sethīm iteri et exteri deauābīs
ēā. Ista archa h̄t̄ cēnaclā māshū
culas et t̄steq; .i. diuersas statuū
distictiōes. sc̄ officia bñficia dig-
nitates sūctūs collegia religiōes
sic dicit. **Loh. xnn.** In domo p̄ris
mei māsiō es m̄ltē fuit. In istis tū
t̄stegis poita fuit ex om̄i ḡne aialia
u; volatiliū. i. ex om̄i ḡne psonazz
q̄ sc̄ ibi inuenit aialia mūda et i
mūda. bō et mala et volatilia. .i.
vīa st̄epatiui. iumēta. .i. vīa ac-
tīi. reptilia. i. pcc̄ores et defec̄iūl
S; de istis illis ē c̄tū q̄ in t̄stegis
.i. i statibz ecce aialia reptilia. .i.
pfecti dñt eē de orfū i statu s̄bieti
ōis. Volatilia v̄co. i. vīti spūales
et st̄epatiui dñt eē surfū i statu p̄
laodīs. q̄ reueā dignū ē. q̄ i ḡdi
b; ecclesiasticis ille q̄ pl̄ valet sit su-
prior ille v̄o q̄ min⁹ sit inferior.
Vl̄ etiā aialia fuit actiui q̄ occupā-
tur de orfū circa terrena. volucres
fuit st̄emplatiui q̄ occupant arca
celestia et sup̄ma. puer. xxxv. Ce-
lū surfū terra de orfū. Itēz ista ar-
cha. i. ecclēsia habet ostiūz infērū
p̄ q̄d̄ intrat. hoc est fides et fons
stra superi⁹ p̄ qua; lux veritatis
videt. hoc est vīsionis beate sp̄es.

hic em̄ infērū abulamus p̄ fidem
surfū aut̄ in pāca ambulamus p̄
sp̄es. q̄ sc̄ nūc videm⁹ p̄ speculū
i enigmāte. tūc aut̄ facie ad fac-
e; in claritate sicut dicitur. i. **Coz.**
om. Item ista archa ecclēsiae habe-
bat lōgitudinē; fidei que hēbat tē
cētos cubitos ppter sāctā trītā
quā credidit. altitudo dīne; spei i m̄t̄a
gīta cubitos ppter fructū tēsimū
seragēsimū et cōtesimū. i. ppter tri-
plex celeste p̄mū qd̄ expectat. la-
titudinē caritatis q̄ habet. l. cubi-
tos. ppter spiritū sāctū q̄ datus ē
die. l. q̄ ea; inflamat. **Ephe. in-**
politis intelligē q̄ sit lōgitudo la-
titudo s̄blūmitas et p̄fundū. Item
ista archa ecclēsiae infērū fuit lata a
surfū strīcta. ibi nota ē q̄ deorsū
est lata i mīlitāte inq̄tū m̄lti fūt
vōtī. surfū. strīcta i triūphāte. i n
q̄tū pauci fūt electi. **V**el etiam
dic. q̄ ista deorsū est lata i mīli-
tante. inq̄tū multi fūt subditi.
multi actiui. m̄lti imperfecti. sur-
fūm̄ vero strīcta inq̄tū pauci fūt
p̄eplatū contemplatiui pauci p̄feci-
ti. **Psaye.** quinquagesimo quarto
Multi filii deserte. magis q̄ eius
que habebat vītū. **D**ī. **I**breūt
archa ista ecclēsiae cōtinet volucres
st̄emplatiuos. animalia actiui os
masclos p̄tōs. feminas imp̄tās
et nūdos bonos immūdos malos.
cibum tam̄ bonorū t̄paliū et scrip-
ture et grātie habet p̄ om̄ibus nu-
triendis et pro electis et reprobis
educandis. **Dñi. nn.** Esca vīm̄es
sorum i ea. Ista est ergo que i cu-
bito. i. m̄ xpo chūnat et p̄ficitur et
q̄ i diluicio t̄bulacionū p̄ q̄d̄ragēa
vīte p̄nias fluctuat et cōtitur vbi

etiam quicunq; in futuro per fidem;
et gratiam inuentus fuerit salua-
bitur. quicunq; vero per perfidiam
vel peccatum extra manserit peri-
bit et dampnabitur: finaliter tamen
super montes armemus. i. in para-
disi montibus situabitur et que-
rabitur scilicet in iudicio quando
presens tribulationum diluvium
aufferetur. ps. fundamēta eius i
montibus sanctis diligit dominus
portas syon. ¶ E. Vel dic
quod anima est arca vel etiam vir
perfectus que debet habere longi-
tudinem fidei. altum spei. latum
caritatis ac. sicut supra. que bitu-
mīne dīne grātie debet esse līmita-
tūs in conscientia et extētus i
appetētia. que de lignis levigatis
. i. de bonis affectiōibus debet co-
stitui. Inferius quantū ad alios
debet per elemosinās esse lata. fue-
sum vero quantū ad se per absti-
nētiām debet strangi. Inferius
debet habere hostiū hospitātis
ad pauperes introducendū. Sur-
sum vero debet habere fenestram
discretiōnis ad lucis veritatis spe-
culandū. In hac ergo debent esse
voluetes. i. mūde cogitationes. a
mimalia. i. viue operationes. semi-
na. i. scientia et virtutes a sic dilu-
vium tribulationū et temptati-
onum istam archam non subuer-
tet. Et finaliter i paradiſi mōtibus
requiesceret.

Capitulum sextum. ¶

Quod diluvium quietissim
dimisit noe columbam. quod
autem sit avis munda a no-

menisset ubi requiesceret pes eius
iūs nisi forte super fluctuantia ca-
dauera que scilicet tangere nolle
bat. reuera est ad noe iterū. q
aperta fenesta ipam introduxit
in archam. tandem vero emisit cor-
uum quod inueniens humani generis ca-
dauera ad archam redire noluit
sed cum cadasenibus foris māsit
ge. vī. ¶ Mor. ¶ Noe signat
deū patrē qui reuera et columba et
corium. i. bonos et malos per creati-
ōnē emittit iposq; ad huius mun-
di diluvium. i. ad fluctū temptationū
et tribulationum dirigit et trans-
mittat. Verūtamē quod mediāte isto
temptationū vel tribulationū dilu-
vio qui totū mundū plenū est cada-
uerib; i. inmundicēs et carnalita-
tibus. ideo columba. i. plena bō sim-
plex et columbina nō inueniens in
mūdo. i. in mūdanis negatēs a de-
līctis. ubi spes affectiōis eius re-
quiēscere debeat. Juxta illud mihi
eb̄e. n. Surgite et ite quod nō habe-
tis hic requiem. voluntarie redit
ad patrem suum deum scilicet ad
secretā conscientiā per cōpunctiōes
ad bō eterna per contemplatiōem et
affectiōes. a ad oratiōes recurrens
deliciā cadas ea negotiorūq; et vi-
tiorū diluvii vilipēdes dices illō.
Johānis. xvi. Exiū a patre et re-
ni in mundū et vado ad patres.
Sed reuera corius. i. homines cor-
uim carnales et inundi de redi-
tu ad deum bō ad conscientiē secre-
tū non curant ymmo extētus
i cadasenib; i. inmundicēs mūdi hu-
iūs et carnalitatib; se detectat. q
aperte in archā salutis et paradiſi
vñ exiuerat nūq; itat et ad noe

io est ad deum qui ipsos per crea-
tionem emiserat redire per peni-
tentiam refutant sed illis. **Tere.** v.
Indurauerunt faciem suam supra pe-
ccatum noluerunt reverti. Isti ergo
archam paradisi seu statum salutis
iterare refutant et in suis delectati-
onibus et vitis exteauagant. ps
Quibus iureauim in ira mea si iteror
buit in requie mea. **H** **I**sta
potissimum apparet de religiosis q
de archa. i. de claustro emittuntur
ad topoalia ministranda Carnales
vero et coruini. qui scz more corui
semp percastinant pfecte dicentes
tras extoto corde remanent in mu-
ndo. boni vero in mundo negotiis a
delitns requiet aut delectationez
non inueniunt. quod redeunt ad de-
uotionem et ad claustrum secum de-
funt ramum oliue. i. de ministrati-
one boni op. **C** **V**el dic de
apostatis. quorum quidam ex toto
remanet circa cadauera. i. circa in-
mudicam luxurie. Alii vero redeunt
ad noe. i. ad prelatum in archam
. i. in ecclesia u. in claustru. Tales
ergo ramum oliue que misericordia
diam signum secum portare dicuntur. p
eo q. iusti qui ad penitentiam rede-
unt misericordiam et pacem metentur
Luc. xv. Surgat et ibo ad patrem
meum et dicam pater peccavi in ce-
lum contra te. Et ideo dicas q. noe
extensa manu apprehendit columba
p eo q. platus debet tales miseri-
cordia recipere. et ipsis occidere mi-
sericordiam veniam et tutelam. dicens
illis. iuste. Reuertere a ego accipi
am te ac. Et illud veniam electa me
a columba. **D**

Quolumba fuit emissa ad videti

du in si cessassent aque diluum fa-
ptra q. vespere redit ad noe ferens
ramu viridis oliue i. o. suo diluum
um cessa signis. ge. viii. **M**or. **S**ic vero dudu cu i. diluum pco
ru a dabantis g. o. s. h. h. a
n. miss. e. a. noe. i. a deo pte de ipi
archa padisi columba. i. pte bei z. m.
sim. atq. mitis. q. sc. i. hoc mundo
ramu oliue viridis. i. portio. ne
h. amitatis assupst. quā tāde i. as
cione i. archa padisi ad noe deū
pt. detulit et ei. vtute cessa a
dumatu fuisse vitiorum diluum i. in
mawit dices illis. **t**lob. xii. **T**e p.
e. ut reuertar ad eu q. misit me. **E**
A **O**les de. inire patrum cu gene-
rehumao q. ap. n. fi. e. dilu-
uum. nec dumetur p. diluum omis-
tato. p. misit arcum suum ponere i. nu-
bibz. ut e. signum federis p. libati.
Arcu. inqt meum ponam in nubibz
a. eti signum federis in me et in
tra. **S**ic de. volens huanum g. alle-
curae q. diluum etne dabantis
nuc. ap. lib. mundu inolu. et vniuersu-
arcu. suum tetredi et pauit illu. se-
filiu. b. dictu. que i. nubibz. i. in pu-
tissimae vise. r. posuit. ubi
colos duos p. capaces ruber. scz
a. celeste assupst. ruber em color
sig. carnē celestis vero signum aīmā
Sic em fuit de. p. mediata isto ar-
cu huanu g. n. fedebat. h. vero a
dabantis diluum e. saluat. **V** n.
dicte de xpo. **E**cce. q. ipse e. q. arc.
refulgens in nebula glorie. **E**t sic
arcus iste designat pluia futura sic
aduet. xpi gratia iundate. **J**oh.
pmo. **G**ra et veritas p. ihesu xpi.

Capitulu septimum **A**

Adecepit esse
vir agnolac
exercere trā
plāta uitq; vi
neam . bibt
vīnum et īne
briatus est . a
nudatus iacuit ī tabernaculo suo
Quod cum vidisset chām filius
eius verenda patris discooperu
it . et deridens patrem nudatum
hoc sem et iaplet suis fratribus
nunciauit . qui statim palliūz hūe
ris suis imponentes auersa facie
vslq; ad patrem retrocesserunt .
ipsumq; cooperuerunt a eius tur
pitūdinem non viderunt . qui cuz
euigilasset chām cum postitate
fua seruitute a maledictione dāp
natus est ab ipso . Sem vero et ia
ples benedictionis gratiaz ab eo
merueit . ge . ix . // **M**or **I**stō p̄t
applicari q; vtile est quādoq; vicia
et defectus hominum dissimulare
piculosum vero ipsa detegere v̄
videte . quādoq; em: n noe . i . aliq; s
prelatus vel p̄inceps : vīno ī quo
est luxuria . i . vītis et carnalitat̄
bus ebrius ī tabernaculo dom⁹
sue requiescit a delectatur . turpi
tudinemq; luxurie sue et aliorum
vicior suor̄ ita hominibus mani
festat q; nudus sine velamento iace
re viderur . et qd̄ deters⁹ ērāb a
līs videri nullaten⁹ opinat̄ . cum
tamē vicia sua nuda ab hōim⁹
videat . ih̄e . xvii . Nudauī femora
tua an facē tuā . a apparuit igno
mina tua . S; p̄ certo tales nullo
modo volūt videri nec explorari
quīymo si ad noticiaz sua veniat
q; aliquis hō defect⁹ sue turpitu

dimis videntur : solet dolere et ipsis
publice vel occulte maledictionēz
vel pūtationē īferre et maxie qn̄
sciūt : q; ille qui vīdet deudet talū
a v̄l facta sua miti alīs publicāc
Vnū ecclī . in nō est em̄ necessē tibi
ea que abstōdita sūt vīde oculis
tuis . Et ideo illi qui sunt sapien
tes filij quādo tales turpitudines
et ifamas de magnatibz a maxie
de suis patribz . i . de suis prelatibz
principibz audiunt ipsas vīdere
vel explorare non curant iuxta il
lud michæ . vi . Nō queras iniqui
tatem ī domo ip̄i . ymmo palliūz
dissimulatiōis induūt et ab inq̄si
tione retrocedūt ; ip̄os quantu
posunt excusant atq; tegunt ne
appareant . ppter quod tales a ta
libus defectuosis magnatibus be
nedictiones et glorias acq̄uiet̄
Mali enim superiores illos potissi
me solet diligere : qui crimina su
a studient absconde te et celare et
dissimulatiōis pallio trāsice a ne
appareat excusaē // **V**el dic
q; noe ē p̄i et platus noster . q; si
si ī delit⁹ dormiat rīta q; turpi
tudo defectū suorū ī aliquo appa
reat . sem et iafet . i . boni filii et s̄b
dit̄ ip̄i op̄ite et excusaē mītūt
chām vero . i . mali et pterui s̄bdi
ip̄i deudē t̄pitudines defectū su
orum alīs p̄dere . eas ī libellis et
applicatiōibz reuelac̄ conāt̄ . Qua
pter tales seruitute et aduersitate
dampnātūr . boi vero a pacific
p̄spēritate fruūt̄ . cū scriptū sit le
uitic . xx . q; q̄ reuelauerit turpi
tudines patris sui morte moriat̄
C Vel dic q; noe de cinis ab
adam qui īterpretatur requies

eritum fuit huius qui decalogū le
gis implevit. et teq̄z paradyſi
doniuit. vīnea quaꝝ plātauit do
mī ſea xl ē Isa v. de iſta dicitur
expectauī ut faceret uias et fi
cit labruscas. quia ſc̄licet iſta vi
nū cōſolatiōis dño debuit offerte
ipa eū ſp̄ms voluit coronare et
aetuz mordacis t̄bulatiōnis eidē
ſtuduit p̄cip̄māre et eū i cūce a
rēto potare. p̄z. In ſitī mea pota
uerunt me aeto. Quia p̄certo iſ
ta est que c̄reatorem a plantati
onē ſiū crūſtū vīno t̄mētōrū
mebrāuit. ita q̄ ip̄m in lecto cru
cis per mortem nudūz dormice fe
cit. et c̄ham filius eius. id est ma
lus populus iudaicus videns ēpi
tu dñm eius. hūamitātē eius mor
tuā ip̄sa dēfūit cū dicit. vach qui
deſtruis ſeplum dei ſalua temet
ip̄sum. Verūptamen boni filij e
ius ſem a iaphet. i. apostoli a xp̄i
am rerenda patris. i. mortem et
mortalitatē ip̄ſius o puerūt. in
q̄tūm ip̄ſam dignis rationibz eē
neccſariam monſtrauetunt. qua
pp̄ter filius eius chām maledicē
quia ſc̄licet iudeorum posteritas
pp̄ter xp̄i paſſiōnē maledictione
damnantur ſicut ip̄ſimē dixerat
Sanguis eius ſuper nos et ſuper
filios noſtros. Domī vero filij. s.
xp̄iam et apostoli bñdictione taꝝ
tpali q̄ perpetua pſtruūtūr. ideo
de iſta vīnea cōqueruntur domī.
Tereſie ſedo Ego at plātaui te vi
nēa electaz omne ſemen verūm.
quomō ergo conuerta es i prauū
vīnea aliena.

Cap̄m. Octauū. // 2

Vm gr̄gan
tes effēt ſup
terram decre
uerūt in cāpo
ſennaac edifi
care tr̄i cui
ſūmitas celos

tagēt ut ſic in celūm ascēderet. a
nomē ſuū int̄ hoīes celebratent.
habuerūt ergo latēs p ſaxis a bi
tumē p cēmetō. Igitur cū edifica
ret et iā turrim i cūtate babilo
nica uſcq; ad duoz miliariū extuli
ſtēt altitudinē ſc̄z orofinē ſc̄z
ſolūnū ſup pſa. xiiij. Indignatus
domī liguas eoz effudit ita q̄
alt̄ alte rūus ēba nullatenus itel
lexit Quāpp̄t ab iuīc ſepaſi ſūt
et p nundū ſcdm liguarū diſtinc
tiōes ſe diuīsimōe diuīſeit // Moz
Tales gygātē ſūt ſupbi q̄ turri
a fastigioſu ſtatū in campo ſenna
ar qui interptatur fetor. i. in iſto
mundo fetido edificare intuntur.
ſutrum eq; ad celi altitudinē. i. ad
altos gradus et ſtatus ultra q̄ re
quirunt ipſoz metita ascendere
moluntur. et ut hoc melius faci
ant plutes q̄nq; in eandem ſocie
tatem coeunt. et ad hoc cōmūnē
occupantur. quāpp̄ter ſepe fit q̄
domī ſōtra eos idigēt. a ip̄oz
cordiam malā rūpit. et ip̄oz ab
iūīc diuīdere p mortem v̄l p iſor
tūria ſprobatur. a ſic occulte fa
ciēt domino opus n̄ alū. qd cepe
rat ip̄dit. unde in libro. Job
dicēt Dñs dissipat ſititia maligno
z ne poſſimt manus eorum imple
te qd reperant.

Cap̄m. Nonū. // 2

AVM abrahā eēt
in vī q̄ est ciuicas
caldeon apparuit
et dominus dices
Egredē de terra
tua a de cognatio
ne tua et domo patris tui : et ve
mī in terram qua; ego monstraue
to tibi . et faciam te in gente mag
nam . Abrahā n̄ er to in terram
chanaā ducatur ubi altare domis
edifica ut . ubi ei dilatatio sui se
minis to ausq illius terre posselli
o promittit atq datur . gen . l .
On **V**z que in exortatu
signis signat mundū q̄ sc̄ vī cal
deon dicit p̄ eo q̄ igne occupisen
tie mūdus cīnue inflāmatur . A
brahā atē hō cuius terra ē terrena
possessio . cognatio est carnalis de
lectatio . domus patrū siue paten
tū ē amicor affectio . Terra vero
quā deus nobis ostendit est dura
spūalis religio et affectō . Dico et
go q̄ abrahā . cui libet peccatori q̄
in vī caldeon . in mūdo vī igne
occupiscentie habitat . a deo p̄cipi
tur q̄ in de q̄um ad affectum ex
eat . q̄ terra . tercenorū amore .
cognitionē . p̄tne carnis delecta
tionē et dulcorem . q̄ domuz pa
tris sui id est p̄p̄n generis nobili
tatem et honorez contempnat pe
nitut et dimittat . q̄q ad terraz
qua; ipse deus monst̄at . ad sta
tū penitentie vel ad vita; spūale
se transferat et transducat . sic em
fibi p̄mittitur dilatatio gratie . p̄
motio et exaltatio glorie . et posse
flio celestis patre . sicut etiam ex
verbis cristi dicens aplis patet
Mathe . xix . Vos qui reliquistis

omnia et secuti estis me sedebitis
super tronos . **V**el dic alle
gorice q̄ abrahā est cristus . traē
iudea . cognatio eius fuit iudeorū
populus . dom⁹ sua est poplū et si
nagoga **I**gitur predicta verba po
tuerunt esse dei patris ad evan
dicatē egredē q̄tū ad fidē et q̄tū
ad credibilitatē de terra tua . de co
gnitionē tua . p̄plo iudaito . et de do
mo . de sinagoga et templo et ven
ti terrā chanaā . p̄plo gētē quez
monstraueco tibi . ubi sc̄ altāe ni
um . eccliaz edificabis . et ubi p̄fi
de dilataberis . **P**sa . In illo tpe e
rit altaē om̄ i egypto . **C**
Vel videt q̄ talia vīa dicit dyabol
lus hōi quē videt in statu religio
nis vī gētē . Monet enim hōi q̄
terra sua . stabilitatē deseāt . et q̄
cognitionē suā honorū suorū socie
tate dimittat . et q̄ de domo p̄ats
fui . de religiōe p̄ apostolaz fugi
at et recedat . et ad terrā chanaā
. mūdū mēte et corde se deflectat
et ibi p̄mittit sibi dyabolus p̄ va
nā spez q̄ faciet eū in gētē mag
nā . q̄ faciet eū taliter diuitē et
potentē q̄q ipsum i tēpōalib⁹ di
latabit . et q̄ terra chanaā . mun
dū in possessiōibus cīnue sibi da
bit . sicut capitulo tertio videbat
vixisse mulier . q̄q die comedē
tatis eritis sicut dn⁹ . **d**
Fame inualescēt in terra ca
naā . descendit abrahā i egyptū vt
pegnacēt ibidē . pharao atē sibi
suā multetē abstulit . **S**i tāē sibi
eū munē restauit eā **I**p̄ vē fāe
cessatē i terra p̄missōis rediuit . ge
duodecamo . **M**ora . **S**ic
vero cuq q̄s vīgēte fame auantie

terre; p̄missionis id est claustra
vel deuotione dumitit et in egypto
tum. i. in mundū et mundi negotia
descendit. statim adest pharao rex
egypti. i. dyabolus princeps mun
di qui uxorem eius sc̄z diuinā ḡ
tiā sibi tollit. Verūtamē q̄nq̄ de
us ipsum ad penitentiam reducit
et uxore suā. i. ḡtiā sibi reddit. et
cessante fame auaritie iterū i trā
promissiois. i. statū salutis religi
onis v̄l ad claustrum p̄ducat. ita ve
dicere possit illud. i. He. n. D̄ns
mortificat et vivificat deducit ad
infernū et reducit

Capitulum decimum. // 2

Loth et abrahā
q̄uis essent a
mici et fratre
nequivant ra
men habere cō
mum q̄ erat
possessio eorum
nimia. Loth ergo diuisus ab abra
ham regionem circa iordanē que
irrigabatur velut padifus elegit
vbi ait post cū alijs captus fuit.
Quatuor em̄ reges contra sodomā
vbi habitaba: venierunt qui ipm
cū populo captiuauerūt. Abrahā
tamen occurrēt aduersariis cibū
auic et loth de eorum māib⁹ libe
ravit. ge. xni. **M**or. **S**ic v̄o
cotidie fit q̄ illi quorū est possessio
nimia sc̄z diuites huius mundi si
mul seu concorditer habitare nō
possunt p̄mmo ab inuidem per li
tes et controvēsiā diuiduntur.
Terrena enim possessio est diuisi
onis occasio. Sepe enim fit q̄ loth

qui interpretatur declinans. i. ali
quis qui ab abraham. i. a bonū
vianorū societate declinat ex hoc
circa iordanē mūdane p̄spētū
tis posse habitare se putat qui ab
hostibus. i. a vitis et tribulatiō
bus captiuat. ita q̄ oportet ut ab
abraham quez dimiserat. i. ab illo
fratre socio vel amico cuius socie
tatem dereliquerat et cōtempse
at adiuetur. ergo non est bonū
bonā societatis et cordiā dimitte
nec solū seu solitariū manere. nec
mundi prospera ultra debitū af
fectare sed simul per cōcordiā qui
escere et manere. eccl̄. nij. ve solū
Et. geneb. n. nō ē bonū hominem
esse solum

Capitulum nonum. // 2

A Omnis p̄ce
pit abrahā q̄
sacrificat sibi
vaccā caprā et
arietē triū an
norū cibūbāq̄
et turturē. **A**
brahā ergo animalia diuisit. volu
tres sine disiōe ad p̄tē posuit. tan
de aues celi c̄daucā sac̄ficiū volu
bāt comedē. **S**z abrahā eas abegit
In sero v̄o cibāq̄ adēs apparuit
et sacrificiū aiahū: s̄p̄lit d̄ns v̄o
bō abrahā tūc p̄misit a sibi secta
ta plima reuelauit. ge. xv. **M**or.
Heuēa v̄de t̄ q̄ i istis sacrificiis sig
nificat oēs illi quos sibi vult d̄ns
s̄p̄ualit̄ imolari ibiēt aues. i.
st̄ēplatī aialia. i. acti **A**ues ergo
p̄cipiūt̄ n̄ dīdix eoq̄ st̄ēplatī nec
p̄ mundi negotia nec p̄ affectiōes

varas sūt dīsi ymmis p cōtēplaci
onē i deū tēdūt itegri a p̄fā. **L**eū
v. **A**ue nō fecabit nec ferro didec.
Iste etiā aues sc̄z cōtēplatiū dicūt
etuēs ob castitātē quā fuāt. dñr
colub̄ xp̄t simplicitatē quā amāt
Isti em̄ p dño dicūt oblati sc̄licz
par tūtūrū. à duo pulli colubaz
Aimalia àt sic dictū ē sūt acti qui
sc̄z circa tēa. i. circa tēa negocia so
lēt occupari a matiē. **I**n istis em̄
ē vacca iugo s̄bdita q̄ s̄igt s̄bōtos
aries dux gregis q̄ s̄igt platos.
capra macilēta q̄ s̄igt pēnitentes
laboriosos. **I**git q̄libz illorū debet
ē trēnēs. q̄ sc̄z vacca. s̄bditū de
bent esse trēnēs p fidē trinitatis
quā debet simplicitē ccedē. v̄l per
vota religiomis. obedietiā. paup
tate. et castitātē q̄ dñs firmiē cōti
nē. de quo. **E**ccl: nn. **F**umicul⁹ tri
plex difficile rūpit. **A**ties. i. prelati
debet ēe trēnēs per trēs v̄tūs
thēologicās. fidē spē et caritatem
quas dñt vēacit habē. de qbz. i. v̄i
xii. **N**ūc à manēt. spēs. fidēs. ca
ritas. tria hēc. **C**apra vēro. i. pēni
tētes debet ēe trēnēs sc̄dm tēs
pres pēitētē. sc̄z cōtētationē cōfelli
onē et satisfactiōez. quas dēnt ve
racit iplere. de qbz. **E**rod. in. **V**iā
trū dierū ibim⁹ i solitudine. vt et
sic q̄libet istorum dicat illis. **E**ccl.
xxv. **I**n trib⁹ beneplacitū est spi
ritui meo. **T**alia ergo sacrificia. i.
tales psōe ab auib⁹. i. a demoiib⁹
et temptatiōib⁹ impetūtūt. s ab
abraha⁹. i. a deo vel bono prelato
defendūtūt. **C**libari⁹ etiā ardēns
. i. caritas perfecta tales inflāmat
ipsozq̄ deo immolar et reperset
tūt.

Capitulum duodecimum. **T**a

O **V**m sāca v̄roz a
brahe sterile se vi
det. dedit agar
ācillā suā abratē
viro suo vt sibi i
ea filiū gnaret. q
tandem int̄ genua suā patet. et
ascribet sibi p̄tū. agar aut̄ conce
pisse se vides cōtempsit dñaz. quā
cū affigēt zara fugam int̄ agar.
quā tādē i deserto āgel⁹ vagat̄ et
fugiēt īueit sibiq̄ dixit. agar a
cilla zaraī vnde vēis a quo vadis
Cōfūlit ergo āgel⁹ q̄ redit et q̄
s̄b māu dñe sūe cēcūtēz supponēt
et ne āph⁹ supbiret atra eā. filiū
etiā ex ipa genērātū p̄dixit. ab
ip̄o. x̄. duces p̄cessuros p̄misit.
ge. xv. **M**or. **I**st⁹ p̄t expōm̄ i
realit̄ et dici q̄ abrahā ē bō q̄ reue
ra habz v̄rox̄ et ācillā. q̄ sc̄z zara
v̄roz sua signat aimā. agar vero
ācilla signat carnē. **Z**ara ergo
id ē anima de se steriles videntur.
quia sc̄licet anima de se et p̄t s̄
michil potest opeāt̄ vel facēt̄. nec
partū cūiūq̄ boni operis genera
re cum non habeat organa. a ideo
oportet q̄ ācilla eius caro patiat
sibi filium. i. faciat sibi opus bonū
quia licet a mente p̄cedat boni o
peris ordiatio sicut a dominō. ta
mē a carne p̄cedit exēctio bōi o
peris sicut ab ancilla. **V**erūptam
q̄ ista ācilla. i. caro cōcepisse et ali
q̄o bōi fecisse se vides. quādōḡ in
superbiā etiāt̄. domināq̄ suā con
tēpnēs ī deserto mundi circa bō
ōpera terrena vagatur. et ange
lus. i. deus vel bonus predicator.

ā p̄lat⁹ ipsā rep̄lēd̄ it tā de cōceptis
dñe q̄. s. de fuga. Dicit ergo sic a
gar ancille saray vñ remis et quo
vadis O tu agar q̄ m̄ptatis sōp
mū vigilie. i. o caro q̄ sep̄ sōpmas
vigilias et ludibria mūdi huius
q̄ es ancilla saray. i. anime adūte
vñ venis et quo vadis. q̄lis ē na
tiuitas tua et q̄lis mors vñ nasce
ris q̄lib̄ monans q̄ vilis īgrediē
do. a quā flebilis morte. et ca
ue ut de cetero dominā tuā animā
nō cōspnas. Sed ei seruias obe
dias et m̄tēdas. quia sc̄ sicut dī
citur ī ps. Oculi ancille debet eē
ī mamibz domine sue // **B** **V**
dic q̄ quādo domina aia laxat fte
nū ancille. i. carm. ita q̄ ipsam do
mina p̄mitit cōcubete carnaliter
nū abrahā. i. aliq̄ carnali v̄l tpali
voluptate. vt statiz cōcipit ylma
helem. i. malū xpositū qui. s. cōtra
ysaac. i. cōtra v̄tutes cotidie facit
bellū. cōcipit etiā q̄nc̄ diuitias et
seculare sc̄iētias et alia mūdi bō
ita q̄ cum ista sup̄ba efficiē. do
mine sue anime nequaq̄ obedite
dignatur. quinimo si domina aia
ipsā velit a sup̄bia rep̄mē et per
abstinenā affligē. statim solet ad
desertū vīcon⁹ trāscire et a iugo v̄
tutū fugere et abice. Jeremie. ij.
A seculo cōfregisti u. gū meū ru
pisti vīncula mea et dixisti nō ser
uiam. Ista etiā p̄ agelū a p̄ pdica
tionē v̄l religionē v̄l cōfessore ē
reducēda et sibi dicēdū ē. agar ā
olla zaray et talia p̄ oīa sicut sup̄
C **V**l die q̄ recte sara signat
m̄hi aliquos magnos cōficiarios
principū v̄l magnatū q̄ quādoq̄
habet aliquā acillā. i. aliquā perso

nā vīle et seruile de humili plebe
natam quā diligunt et ideo ipsā
abraham viro suo. i. domino a ma
gistro suo supponunt et ī eius f
uictio ponunt. vt ipsi exm̄ filium
fiscipiāt. i. vt exm̄ lucrum et ob
sequium habeāt. **S** 3 p̄ q̄ tales cū
magis p̄mouent et extollunt.
statim ut rep̄m̄ p̄ diuitias imp̄g
nari incipiunt sup̄bitē. et saram
dominā suam. i. illum qui ipsos ī
officia promouet īgrate solent
contempnere a de eo non curare
qua propter sepe fit q̄ tales solēt
eos affligere et propter īgratitu
dinem ad fugam. i. amissionez sta
tus quēm eis procurauerūt a m
pellere et v̄rgere. et ideo recte po
test talibus consuli. q̄ sub eorum
domino gratia beneficiorum hu
bientur: et q̄ cōtra ipsos insurge
nō conentur. Ecce. nn. **M**agto
hūilia caput tuū // **D** **V**l die q̄
sara q̄m̄ptā ē p̄inceps signat p̄la
tū qui ancillam suam. i. subdituz
suū p̄mitit immo etiā; procurat
diuitias et beneficis aliquotiens
impregnati. quāxpter sepe fit q̄
tal cōcepisse se vides et diuitias
sc̄iētias acquisiuisse cōtra eu; sup
bit. ip̄fū met et eius mandata cō
cepit ītm̄. q̄ si sara ip̄fū afflige
re v̄l corrugē mititur. statim p̄ apo
stasiā v̄l p̄ appellatiōem ad defū
mūdi v̄l ad romanā cutiā ato fu
git. et vagabundus p̄ mundum
p̄ambulat et īcedit. **A**ngel⁹ er
go. i. q̄cunq̄ bonus debet talibz cō
fule q̄ redeat et sare. i. plato suo
obtemperent. et q̄ hūilitate p̄ma
ip̄fius pacem querant dicendo il
lud. **L**e. Reuertere ad ciuitates

b n

tuas usq; quo delitns dissolueris
vaga filia. **E** Vel dic q; p;
ma vxor abrahæ fuit synagoga q;
a principio fuit sterilis. et in fine
ysaac id est cristus qui interpta
tur gaudium generauit. ancilla
fua est gentilitas vel ecclesia colle
cta de genitib; que se concepisse
gaudens spiritu; salutis. videtur
dominam suam id est ecclesiam de
iudeis natam pro eo q; dominum
eucliferant contempnere sicut di
citur. **Ho.** in. Illam ergo tanq; do
minam alij gentiles honorare iu
bentur et contra eam superbie ve
tantur. vnde. **Ho.** in. Postq; apo
stolus dixit. q; in ecclesia no est
dissentia iudei a greci. sequitur
Quid ergo amplius iudeo est a q;
utilitas circumcisionis. inl'cum per
omnem modum ac. **F** **V**l
dic q; etiam nos qui sumus ex ge
tibus no debemus synagogam q;
uis indurata et sterili vilipe
dere. sed eam quadam reuerentia
ho no:ate. p; eo q; ab ipsa scriptu
re et fidei principia habuim? **Q**d
etiam papa facere dicitur q; scili
e; rotulæ legis moysi a iudeis ob
latæ i die consecratiois sui oscula
ti nullatenq; de dignatur.

Capitulu decamū terciū. **A**

Hbraez precep
tum fuit q; octa
uo die omne ma
sculinuz circumci
deretur et q; cer
ta porcio de sui car
ne ppuch auferretur. vt sic ppl'9
dei a getib; distinguetur. **Gen.**

xviij. **O** **Or.** Octaua dies ē tp;
gtie qd post sabbatu; legis succe
dit. **N**os ergo q; sum? i isto octo
nario. i. i statu et tēpo ē gtie debe?
esse a cūctis superfluitatib; circu
cisi. et maxime a prepucio carnis
nostræ. i. a cōcupiscentia carnali.
Et sicut soli masculi no feminæ or
cūcidabantur. sic etiā ho:ie ma
sculi. i. perfecti. no feminæ sp̄efec
ti se a vitis circumcidunt. **E**t sicut
in circumcisione nom̄ iponebatur
sic boni qui a vitis circum ci: sit
nomen bone fame p; alijs osequi
tur. **Eccī.** Nomine eterno heredi
tabit illum dominus deus noster
D **V**el dic q; octonatus ē tem
pus future resurrectionis. vbip
certo caro nostra a cūctis super
fluis passionib; circumcidetur. a
a cūctis defectibus secludetur.
Luc. n. Octaua die venerūt circu
cide puerū. **C**

Hoc q; abrahæ et saray ysaac ge
neārēt p;c pit dñs. q; nomē
suū cresceret et dicere abraham
saray ergo nomē suū minuet et
dicere saray. **Or.** Per abrahā i
telligitur intellectus. per saray at
em duo simb; debent ysaac. i. bona
xp̄le et lō opera patere. et fructū
virtutum generare. **S**z reuera ad
hoc req; q; abrahā. i. intellectus
crescat veritatē cognoscendo. sa
ray. i. voluntas decrescat se a cōcu
piscentia refrenando. **I**ntellectus
em iqtū p;. debet in actu suo. i. m
agmtiōe veritatis crescere. volun
tas at i actu suo. i. cōcupiscentia lo
mi se debet rationabilit̄ modeare.
Scriptū em est. **Eccī.** xvm. Post

Octauanis est
bbatus; lego fuit
q̄ hum⁹ illu oto
et tēpō ē ḡne
perfluitatib⁹ orū
e a prepuc⁹ cat⁹
potentia carnal
fūculi nō feminis or
e. sic etiā h̄bile ma
nō feminis sp̄tēc
ecumodūt. Et sicut
te nom̄ ipondabat
riens circum cī fū
ime p̄ alis sequi
ine eterno herdi
tinus deus noster
octonāus ē tem
eceptionis. vbi p
a cuticis super
traumadetur. a
us secludetur.
ie vñentur circu
Ca saray ysaac ge
epit dñs. q̄ nomē
et dicet abraham
nom̄ hū minuit.
Mox Per abrahā
electus. per saray ī
elligo volūtatem. I
l debent ysaac. h̄m
era pacere. et fruct
enere. S; reuerat
p abrahā. intellectu
itatē cognoscendis
tas decebat. se aī
efrenando. Intellect
e debet in actu suo. i.
nūtatis creſcē. vol
usuo. i. capiscentias
rationabilit̄ modeat
m̄ est. Eccl̄ym. P

condipiscētias tuas non eas et a
voluptate tua autere. Si prestes
anime tue et capiscentias suas fa
ciunt te in gaudiu⁹ imīcias tuis.
Debet ergo dicere sarai de abrahā
.i. volūtas de intellectu illud. **J**o.
In. Illū oportet crescere me auto
minui. **D** **V**el dic de cōiugi
bus q̄ quādo vir crescit p̄ autori
tatem et bonitatem mulier vero
decrescit p̄ humilitate; tunc fa
ciunt ysaac. i. rūs et gaudiu⁹ p̄
comunī iocunditatē. tūc em̄ cōi
giū p̄spērāt quādo mulier subici
tur et vir dominatur. Qd tamē ē
contra multas dñas hodiernas q̄
vīas doinās tentuntur. **I**saye.
In. Et milites dominante fūt eis.
E **V**el dic q̄ vir est prelatus
q̄ de crescere virtute et autorita
te. mulier est subditus qui debet
minui humilitate ut sic sim̄ gene
rent ysaac rūs. hoc est dictu⁹ ut
sic perseverent in gaudio et pro
speritate. Debet em̄ prelat⁹ cresce
re se magnu⁹ ostendere ne famili
aritas parat contemptū subditis
Subditus enim debet humiliari a
minui ne superbia parat respectū.
Ge. xvi. humilia te sub manu
domine tue.

Capitulū decimū quartū. **A**

Z Odoīte popu
li pessimi dīg
bantur qui. s.
per horribilez
iffectionez lur
arie vīas ab
utebātut. ad
liendas a pauperes recipere dedig

nabantur. et habundā ūa panis
et vite superbia fruebantur sicut
dicēt. **E**ze. xvi. ppter qd q̄ ipsos
deus delere de creueat. locutus fu
it domini nūs abrahā dīces q̄ de scē
dere solebat ut videret si cramen
illorū fame et clamori hominū re
spondebat Abrahā autē; audita
domini volūtate p̄ loth nepote fu
o qui habitabat i sodomis sollicit
tus cum domino allegare incepit
q̄ non de cebat dñū q̄ perderet ui
stū cum ipso dñis vēo q̄ p̄t deē
iustos si iueneret ibi. toti ciuitati
p̄ceret benignitatē iugis re promi
sit. **G**e. xvi. **M**ox. **I**ta possūt
exemplari allegari quo mūdi pro
speritas causa ē mītū malorum
q̄ sc̄ sīc dīcit ezech. xvi. hec fuit
iūquitas sodome sororis tue. habū
dantia panis et superbia vite et
manū paupi nō porrigebāt. **T**ē
pt allegari q̄ iudex nō debet verb
atū credē p̄ymmo ad inqrendū
veritatis crāmis debet psonalit̄ de
scēdē licet i xp̄ia p̄sona cōtigere
veritatē ipsā scire. sic sc̄ ostat q̄
dñs ēmē istoz sciebat et tamē rel
le de scēdē p̄ veritatis scrutinio se di
cebat. **C** **T**ē pt allegari q̄ quā
do iſorūtū ē futurū quilib⁹ debet
ē sollicitus de aīcis ex hoc q̄ abra
hā amore loth cū domīo disputa
bat. **D** **T**ē pt allegari q̄ iust⁹
nō debet orāc p̄ iūsto q̄ liberi tu
a iena quāq̄ si appiqu⁹ q̄ abrahā
nō legat co zalle p̄ loth nec p̄ eo al
legasse n̄ iōtū supponebat cū iu
stū. **E** **T**ē pt allegari q̄ pauci
iustisūt q̄ndogēatā salutis mag
ni populi sic patet q̄ hic domīo p̄
mittebat se ciuitati p̄cē si decem
b. h̄j

iusti iuueniuntur ibidē **T F**
Those angeli a deo missi p so doma destruēda iuueni sunt ab abrahā et ad iuuiū iuuitati qui sc̄z s̄b arbōc quieuerūt pedes lauerūt et panes s̄banētios et vitulū comedērūt q̄ tandem sibi gē nerationem psaæc p̄misētūt. ge. xvi. **Mor** **S**ic vere q̄n abrahā .i. hōmo offert deo sacrificiū et cui uīu spūale sc̄z loturā pedū. .i. confessiōez mūdificatiā. umbrā arbōris .i. crucis memoria refrigeratiā. s̄b canētio panē .i. mortis consideratiōez in cineratiā. lac. .i. deuotio tōne. vitulū. i. spūale cordis exultationē. tūc p̄ certo psaæc. i. r̄sus ēterne gloriā re p̄mittit et sibi a dño et angelis ēternū gaudiū et leticia p̄p̄mat. **psay. xxxv.** Lē ticia sempiterna erit eis. gaudiū et exultatiōez obtinebūt **G** **V**el dic q̄ pāt abraham est deus pāt vel platus. qui sc̄z iuitat p̄ granos. i. viros iustos huius mūdi p̄egrinos et p̄ viam penitētie inūdū volētes fugere ad confessiōis loturā. ad arbōris crucis memori am. ad lac deuotiois. ad recordationē futūc inceneratiois et cōmestione vituli xp̄i i sac̄mto altaris Laurentur inq̄t pedes v̄ri et ceq̄e sc̄te s̄b arbore sic dicit xp̄ha. vos q̄ habitatis i terra austri cū pam̄bz occurrit fugieti. **D** **Q** Vnde duo ageli sodomā i for ma iuuēnū aduemissēt et in platea māfissēt. Loth receperit eos i hospitio. Sz cū viri ciuitatis vt ip̄is i oīmbus abutetētūr fōes dom⁹ irrūperēt i loth vero p̄ agelis quos credebat homies a tāta im

mūdiciā libertādis. v̄xori et filias virgines. ip̄is mal⁹ homib⁹ ad sā cādū suā libidinē offertet. q̄d te cipe nō volebat ymmo fores ip̄is cōfingebāt. tādē p̄cussi sūt ab angelis cecitate. ita q̄ ostiū iueint nō valebat. **In** crastio v̄co ageli. loth v̄xori et filias eduxerit. loci s̄buēsionē ḡni sui v̄bis loth futu rā credē noluerūt. ymmo cū eis diecēt a loth q̄ exiret ip̄m loq̄ de liatorie crediderūt. quāxp̄t et a iūtas et ip̄i cū xp̄io igne et fulphure i crastio periret. ge. xix. **Mor** **I** st̄s p̄t allegari sine alia expositione ad tria. videlicet q̄ in p̄co oīra naturā. mēs pl̄i q̄ alij vitis excecat. t̄les enī; dicūt etate peuti. p̄ eo q̄ sup̄ oīs hoīnes h̄y sūt etat. Isti etiā et ostiū nō in uenerūt. Si p̄ certo isti ostiū p̄ dyisi v̄bi sūt loth et ageli nō intrabūt. **ps. psay. lxi.** In tenebris ambulauī palpauī sic etat p̄fēt. Et p̄pter hoc sodoma bene interpreta tur muta. quia scilicet tales in iudicio muti erunt pro eo q̄ exūtationē aliquam nō habebūt. **ps. Mutant labia dolosa** **T** **I** tem potest allegari q̄ in ini nus malum tolerandum est p̄ maiori malo vitando. sicut loth p̄stitutionem v̄orum et filiarum sustinere volebat ut crimen sodo miticum vitaretur. **R** **I** t̄z potest allegari q̄ impossibile est eum a morte eripere quem oculi dei prouidentia decreuerit p̄mita. sicut patet de istis gene ris loth. qui noluerunt credere ut exirent disponente domino qui cum alijs cum quibus de

celiquerunt inter se sunt. Eccl. i. **A**
nimaduisti quod non potest corriger quod
deus despexit. Hoc enim cotidie
cermitur quod homo non obstante con-
filio coetaneo ad infornitum letus
currit. secundum quod occulta dei iusticia
a seu prouidentia ipsum dicit. **L**
Vet allega ista exemplariter ad
bonum hospitalitatis que liberati-
onem suum et suorum merito. **V**nus apostolus
hospitalitatem nolite obliuisci per
hanc enim quidam angelus placue-
tum hospitio receptis.

Capitulum xv.

A

Onmis deus ciuitatem sodome-
cum aliis quicunque
aperte horrebat
crimina sua igne et sulphure
delendam decre-
uisse. dictum fuit lothi quod una cum
uxore et filiabus ciuitatem exiret
quod in orienti circa regioem nullatenus
remaneret sed in monte potius se
saluaret. dictum etiam fuit eis quod
non retrospicerent cum incederet
sed ut ad montem recto itinere
properarent. verum tamen eum
iam micarent fulgura et audire-
tur temeraria et ignis et sulphuris
de celo mirantur in urbem sicut
etiam testatur solinus qui de so-
doma loquens dicit quod ipsam de ce-
lo tactam testatur humus migrans
uxor lothi reuersa retro respexit
quam aperte quia inobedens fuerat
statim in sal statuam reversa fuit.
ge. xix. **M**ors. **C**iuitates iste mundi
du defigunt et etiam mundi statim ubi
alii cum quibus

plurima crimina habuuae noscuntur propter quod subversionem et ignem
et damnationem eiusdem omnino. omni-
lit dominus deuotis suis ut in quaatuor
ad ascensem exeat et in morte religiosis
vel proficiens et etiam contemplationis
ascendant. quodque in omni regioem. i.
in mundi negotiis et officiis et de-
betis non maneat sed recedat. Et quod
omino caueant ne retro se respiciant.
i. quod ad vitia quod confessi fuerint per
recidivationem non redeant nec ad
mundi bona quibus renunciauer-
tunt per desideria retrocedant.
nec per apostasias se ab itinere sa-
lutiis quam professi sunt retouver-
tant. quia sicut dicitur. **L**uke.
ix. **N**emo mittens manum ad
aratum et respiciens retro ap-
pus est regno dei. **R**etro se emi-
non debet respicere penitens reci-
divando religiosus apostolado.
contemplatus in mundi se nego-
tioris implicando. quoniam ipse
debet continuare iter suum in bo-
no proficiendo. **S**ed pro certo quod
dam sunt sicut uxor lothi qui sci-
licet temeraria temptationum au-
dientes. ignem concupiscencie se-
tientes. fulgura tribulationis vi-
dentes. retro respiciunt id est ad
viciam seu bona terrena que dimi-
serant se conuertunt. **I**ter quod
incederant dimittunt. et per incen-
stantie vicium retrocedunt sicut
etiam de infidelibus amicis patet
qui scilicet audita medica tribu-
latione vel difficultate ab incep-
ta fidelitate defistunt. tales enim
sunt religiosi qui scilicet ad bona
mundi quibus renunciauerunt
liberam animo retrocedunt et septo-

religionis et contemplatiois mō
te. verhus valle; mundi negotiorū
respiuant et accedunt. tales ergo
in statuā salis mutantur. in p̄tū
sq̄ peccatores insensati duci et ob
stinati efficiuntur et in p̄tū i vi
ros iniquos vertuntur. Ideo dicit
dominus. *Luce. xvi.* Qui i agro
est non respiciat retro. memores
estote vroris loth. *B*

Quā loth de sodomis fugēt
ne igne et sulphure depenit
p̄tēt a domino. q̄ liaret sibi cui
ratem segor paruulam ītrōiē. si
quia ibi erat c̄ebetanius ērēmo
tus. nēcessē habuit exīde fugere
et ad montes ascēdere et ibi se sal
uaē. *Ge. xix.* **Mor.** Sodoma ē
vita carnalis que igne et sulphurē
luxurie fētēt. segor vita coniuga
lis que terrēmotus multatuſ ſol
licitudinum fūtinet. mons vero
est vita contēplatiua et ecclesiasti
ca vel clauſtralis. que ſtabilis et
tuta manet. Loth ergo qui inter
pretatur declinās est ille q̄ iuxta
psalmis. cōſtitū declinat a malo
ut faciat bonum. qui ſciliēt ignē
et sulphur carnalis vlt̄ fugit. a
in segor id est ſtaci vng alitutus
manere credit. ſed finaliter atq̄
to motu temptationum trab ulati
onum. et inſeciarum iſtius cui
tatis id est ſtatus coniugalis ad
mōtō religionis vel ecclēſie ascē
dit. a ſic a carnali inflāmatione ſe
liberat et euadit. *Psaye. ii.* Vem
de ascendamus ad montem domi
ni.

Loth in sodomis legitur lo
fuisse. nec vñq̄ luxurias et e
briētati vacasse. in monte tamen

vbi pro ſe ſaluando fugit. legitur
ſe inebrialle et cum propens filia
bus inceſtum et ad ultimum omi
fisse. **Mora.** Sic hodie ſit mihi
qui de valle ad montem id est de
mundo ad religionem vel de ſeu
lari ſtati ad ecclesiasticum aſcen
dunt. et ſic periculum dampna
tionis euadere et ibidem ſe ſalua
re credunt. qui tamen ibidem
ebrietati et luxurie vacantes. de
tenores ſunt et dampnationis pe
nūlū plus īcurēunt. de hoc
conqueritur dominus. *Jeremie.*
decimo quinto. Quid est inquit
q̄ dīlectus meus in domo mea fa
cit ſcelera multa ac.

Capituluz dēcimum ſextū *A*

Abrahaſ dūos filios ha
buit. ſciliēt yſaac de li
bera et yſmael de acī
la. yſmael aut̄ fuit fe
uis homo renator et ſagittarius
de quo diatir. *Infra. xv.* q̄ ma
nus eius contra omnes. et manū
ommium contra eum. et e regio
ne ſtatez ſuorum figit tabnacu
la. yſaac autem fuit bonū man
uetus et letus. vñp̄camē yſma
el ſed z ap̄lm. *Gal. iii.* ſep̄ yſa
ac opp̄mebat et eidē molestias i
ſerebat. q̄ p̄t cū ſara mat̄ yſaac
hoc quadā die cernet. dicit ad
abrahaſ. Eice ancilla; et filiu; ei;
non erit heres filius ancille tu; fi
lio libere. Tgitur agar cu; filio yſ
mael eicitur. vter aque et paſis
ſibi ab abrahā i ſcapulis impōtē
Et diimissa per deſerta trāſies ſit
ēsq̄ aqua ſuupta vagat. āgelus

verò dominus apatens ostendit puerum sicut et sic eam consolabat
ge. xxi. **M**or. ¶ **A**brahā signat bonū plati qui reuera in domo sua quod est ecclia habet duo genera filiorū. quosā bonos more ysaac quos scz diuina ḡtia generauit quosā vero malos more ysmahel quos sibi uxor ancilla. i. vel simoni ac amibicō vel carnalis affectio pereatur. Sed reuera iter istos semper solent esse iurgia qd ysmahel qui signat malos. et maxime discolors et puerlos. qui reueant p̄ contradictionē et rebellionē inuidiā et detractionē omnibz se obiciunt et e regiōe fratre suoz tabernacula sua faciūt inq̄tum omnium aliorū contradicunt voluntatibz Itaq manus eorum contra omnes et manus omnium eis obsunt. i. tess. n. Deum non amant et cū etis hominibus aduersant. ¶ Isti ergo semper solent ysaac p̄sequi quia scilicet mali semper sunt solliciti bonos offendere et eis inimicari. Eccl. xxixm. contra malum bonum stat et contra mortem vitam: et contra vitum iustum peccator. Sed quid. pro certo isti non debent esse heredes in ecclia nec q̄tū ad beneficia temporalia nec q̄tū ad bona spiritualia Ideo abraham. i. platus debet eos eicere et cum matre sua simonia vel affectione carnali ab ecclia segregare dicens illud. Jud. xi. heres in domo nostra esse non poteris qd adultera natus es. ¶ **V**el dic etiā moraliter loquendo. due iste mulieres sara libera et agar ailla signant animam et carnem et

ysaac filius signat bona opera qd ab anima producuntur. ysmahel aut filius ancille signat opera mala que a carnis concupiscentia p̄creatur. ysaac ergo ab ysmahel ipugnata dictur. quia constat qd carnis opera solent spiritualibus operibus imitari et contra ea preliari. Gal. v. caro concupiscit aduersus spiritum et spiritus aduersus carnem. Nec enim sibi inuicem contrariantur. sequitur. manifesta autē sunt opera carnis. Abrahā aut. homo quādo videt istos duos filios. i. ysmahel et ysaac. i. malos affectus cogitatus et opera colligere contra bonos. et in domo cordis sui videt ipsa opera carnis opera spiritus molestare. statim debet accilam et filium eius. i. carnē et opera carnalia dicere et dep̄metere et ad desertū penitentie mittere. et pa nem et aquā p̄ abstinentiam sibi impetrare. ut sic ibi angelū testamēti cristū poterit iuere qd puteū misericordie sibi poterit demonstrare

Capitulū decimū septimū ¶ A

Tolens de teptare abraham precepit sibi qd filium suū quē diligebat ysaac tolleret et ipsū sup quē dā montē quē sibi ostenderet occideret et immolaret. Tūlit ergo abraham secum filium suum ysaac unatum duobus iuuembus et asino quos scilicet ad pedem montis dimisit. ipse autē et filius qui

ligna quibus erat sacrificandus portabat monte ascendit igne et gladium in manibus tenuit a ligna sacrificio preparauit. Succes sis ergo lignis accepit abraham filium suum et posuit super aram Cumque manum et gladium extenderet pro filio decidendo et domino immolando statim affuit angelus qui prohibebat et qui arietem qui in monte inter vepres habebat cornibus loco pueri iterficere sibi iussit Sic ergo fit quod dum aries occiditur ysaac liberat sanusque ad iuuenies reuertitur a quibus inservi aduentus ipsius expectabat. Ge. xxix.

Morit. **I**Abrahā ē de⁹ pater ysaac dei filius. Aries ipsius dei filii corpus ligna vepres et arae crucem designant. gladius lances et clavos. ignis signat passionis ardorez. duo iuuenies remanentes duos populos signant non credentes iudeos scilicet et gentiles. Si nus autem qui eos comitatur stulticias signat qua inceduli hebetatur. Dico ergo quod abraham est deus pater qui ysaac filium suum in molandū in arae crucis decrevit ita quod gladium et ignem id est ipsum passionis asperitatem contra eum preparauit. accidit tamē quod ysaac id ē filii deitas nil patitur. aries vero id est crux sola humitas immoderatur. duz scilicet cornua eius id est manus ad modū cornū extente. inter vepres id est iter ligna crucis claviter alligatur. **A**bacuc. viij. **C**ornua in manibus eius. Duo vero iuuenies id ē duo populi. iudei videlicet et gentiles in infidelitate sua pro maiori

parte manserunt. in qua situm ad montem fidei non ascenderunt. nec incarnationis aut passiois ministerium cognoverunt. qui etiam asinum id est stulticiam habuisse dicuntur pro eo quod isti in sua stulticia obstinati leguntur. nec credidisse que cetera fuerint probantur. **L**uc. xxvij. O stulti et tardi ad credendum. hys que locuti sunt prophete. **I**o. i. Dicentes se esse sapientes stulti facti sunt.

Dostq abraham de sara uxore sua filiu⁹ suu⁹ ysaac genuisset. ipsumque filiu⁹ immolare temperasset. et loco filii arietem occidisset. filius autem nichil malum pafsus fuisset accidit quod sara eius uxor mortua est quod videns abraham sicut dicit hic. Ge. xxvij. seruum suum eleasar misit in mesopotamia terram scilicet gentiliū ut et filio suo ysaac pararet ex ore Igitur iuit in civitate nachor ubi erat puella pulcherrima rebeca filia batuelis que descendit ad fontem. et impletet ydram suam a qua ab illa ergo dari sibi petiit. que non eum solum sed etiam et camelos ipsius adaquauit. Ita ergo causam legationis sue rebecce parentibus aperit. et eam filio domini sui tanquam procuratorem dicit in coniugez. datis quod sibi armillis et ornamentiis eam ad dominum domini sui ducit. ubi ysaac meditans in agro repetit. que viso est statim de camelō descendit et pallio se iuoluit. ipse vero puellā factis nuptiis sibi matrimoniale copulauit. eam quod in tabernaculum sare mattis sue introducit. et eam

tantuz dilexit q̄ amore eius mor
tem matris sue obliuionē dedit .
Et tandem duos filios esau scilicet
et iacob generauit . quotum esau
malus fuit . iacob vero sanctus &
optim⁹ hō fuit . **M**or **d** **¶**
Sic vero postq̄ abraham deus pa
ter de uxore sua sara id est sinago
ga genuisset ysaac id est cristum
filium benedictum . **A**resq̄ id est
christi humaitas immolata fuisse
in cruce . ipseq̄ ysaac id est ipsa
fili⁹ deitas nichil passa fuisse . **A**c
dit q̄ uxor sua sinagoga per ihu
cristum mortua fuit . in quantum
scilicet fidem incarnationis filii n̄
recepit . **J**ohannis . i . In propria
vem et sui eum non receperunt .
Et ezechī . vicesimo quarto . **M**or
tua est uxor mea vespere . quapp
ter abraham deus misit seruūz su
um id est apostoloruz et predicato
rūz ceterū . ad terras et ciuitates
gentilium . vt scilicet puellam no
bilem scilicet ipsam ecclesiam de
ipsa gentilitate natam . filio suo
christo in uxore acciperet . qui sc̄
hanc predicando cogitauit vt de pu
teo et ydriā naturalis philosophi
e quā habebat . & de aqua scientia
rum quā continue hauriebat ca
melos suos id est fideles populos
ad aquarēt . quia reuera ecclesia
collecta de gentibus puto suo id
est scientiā philosophie multuz
ad aquauit fideles et mltuz etiam
fugauit heteros fideles . sicut etiā
angustmo apparuit . q̄ etiā an fi
dem clericus magnus m̄ ḡtiles
fuit . ergo iste seru⁹ . pdicator⁹ ce
l⁹ isti puelle ecclesie p̄mitiae ar
millas et ornamenta gratiarum a

virtutū donauerint . ysaac vero
id est cristus . q̄ iaz ante ad medi
tadū i agro paradisi per ascēsiōez
ascenderat . ipsaz puellam sibi ma
trimonialiter desponsauit . eamq̄
i tabernaculum mattis sue id ē
i sacra scripturā que fuit tabna
culum sinagoge matrimonialiter
introduxit . in p̄tuz sibi scripture
tū dogmata reuelauit . ipsa vero
ecclesia puella viso ysaac . i . cogni
ta christi maiestate de camelo . i . de
supbia gentilis fast⁹ se humilian
do descendit . et pallio honorum o
peruz se muoluit . exēplo hester q̄
viso assuero dicebat **V**ester . de cō
quito . **V**idi te domine sicut agelū
dei . st̄urbatū ē cor meuz p̄ timore
glorie tue . valde es admirabilis do
mine et facies tua plena est gloria
rum . **S**ic ergo fit q̄ ab ysaac et
rebecca . i . a christo et ecclesia pluēs
fili⁹ . i . plures xp̄iam gignūt quoru
qdā iacob q̄ bōi . alij vero esau q̄
mali dici merentur . q̄ reuera fili⁹
christi et eccl̄e dīdūtur i duo q̄
dā fūt iacob . i . boni deo amabiles .
alij vō sunt esau . i . mali deo odibi
les . **Vñ M**al . i . iacob dilexi . esau
at odio habui . **T** E

Q **V**3 rebecca sc̄bz q̄ dicit . gen
xxv caplo . duos filios conce
pisset . sc̄bz esau malū & iacob bonū
& tps p̄t⁹ istaē collidebāt pueri
i vteo ac si iuicē dimicaret q̄s eo
rū nascēt p̄m⁹ . et tam factū est
q̄ esau q̄ malus erat natus ē pri
mus . iacob vero bonus natus est
vltimus . fuit ergo esau venator .
et idē ipsum pater amabat . eo
q̄ de venatiōbus ipsius comedē
bat . iacob vero quierat simplex

et agitcola q̄ venationes nō posita
bat ad patrem dilectus intantū
non erat. Pater iste ysaac est p̄
latus: mater vero ecclia vxor sua
Ergo dico q̄ ista mater ecclia i
n'ero suo. i. in collegio vel in clau
stro quandoq̄ concipit plures fili
os id est plures subditos quosdā
similes esau. i. malos. alios vero si
miles iacob. i. bonos. Sie ergo fit
q̄ quando tempus p̄tis appropi
quat ut pote quando vacat aliqd
beneficiū. ita q̄ aliquis promouea
tur. et q̄ ext̄ tuus panatur et p̄ p
inotionem ad exterius beneficium
emittatur. icipiunt iuicē isti pu
eri sc̄z subditū collidē et parētes al
ter alter ipugnaē. et hoc q̄r vult
quili et p̄m̄ ad p̄motiōez exire.
Sed quid. pro certo esau q̄ fuit pi
losus primus exisse dicit. q̄ scilicet
et hodie illi q̄ peioēs fuit vt esau
dū tamē sint pilosi. i. diuites p̄mi
ad bñficia p̄mouentur. illi vero q̄
fuit iacob. i. boni et simplices ipro
moti i n'ero claustra dimittuntur
vel saltē alns postponuntur. // F

Breuiiter em̄ istud est veru; hodi
e q̄ illi q̄ sunt mali dū tamē sint
venatores et exactores et deuora
tores et de venatiōibus diuītariū
furuz ip̄is suis magistris mune
tum oblatiōes faciūt tales sunt
ab eis predilecti. Illi vero q̄ moē
iacob sunt simplices et pilis diuī
tariū nudi. nec venatiō rapīnā
dedit ab eis fuit neglecti. Prelati
em̄ et principes nullum subditum
officialel v̄l familiatē diligūt n̄
alluz de cuius venatione comedūt
vel a quo lucre vel munera vel e
molimenta p̄cipiūt. et de cuius

rapīnā p̄tem suā assūmūt nec ali
ū in officijs suis libent tenent p̄
mouent aut extollunt. Mich. in
Si quis nō dederit in ore eoz q̄ p̄
pias accipiunt fuscitant super eū
prēlum. // G de puteis quos
abraha et serui ei⁹ ysaac et serui
eius fodiebant: quos tamē phili
stei pro viribus obstruebant p̄t
dici q̄ abrahā est deus p̄t. serui e
ius fuerūt p̄phete. ysaac dei filius
serui eius fuerunt apostoli ei⁹ et
euāgeliſte. Ideo dicitur q̄ isti pu
teos scripturarum fecerunt: quia
scilicet illi vetus testamentū. isti
vero nouū c̄ posuerunt. k̄ p̄certo
palestini. i. iudei istos puteos no
stros mituntur terra obstrue dūz
int̄lectum scripturarū per terre
num sensum et peruersam exposi
tionem exconantur occupare.

C Capitulū decimū octauū. // A

Saac senex et
ceuties cū du
os filios habet
scilicet esau p̄
mogenitum a
iacob vltio ge
nitū et p̄amo
gemito suo benedicere decrevisset
vōuit eum p̄ recipiēs. q̄ arcū et
pharetrā suā sumēt et q̄ in rena
tioneq̄ icet et cibos sibi gratos pa
ret. de quib⁹ comedens benedicti
onis ḡtia sibi daēt. Ergo dū esau
pilosus ad venationem foris pro
perans iussa patris exeq̄t. iacob
frater eius minor domi remanēs
benedictionem suam furripit ei
et furatur. de consilio em̄ matas

Bea^m rebecc^e duos h^edos p^rep^auie^t.
vestib⁹ optimis esau se ornat . a
manus suas vt videatur pilosus
hedorum pelliculis circumligat . a
sic cibos nomine esau patr^e p^res^e
tat . qui tangens manus eius pi
losas esse filium primogenitum ip
sum putat . et q^z habebat vox ia
cob et manus erant esau . statim
clamat . vox inquit vox iacob est
manus autem manus esau . Et cu
cibum comedisset paratum . bene
dictionem paternaz sibi et suo se
ministram statim donat . primogenitus
vno qui iussu patris venabatur
in agro . postea reueniens . nichil
reportat . Sic ergo factum est q^z
virtute benedictionis iunior subli
mat et p^rimogenit⁹ subiugatur . q^z
pat^e cecuties dum minore filii p^rimo
genitum credit vnum pro alio b^e
ne*do*xit . Et sic iacob benedictione
esau accepit . virtute cuius terra
promissionis que de iure debebat
primogenito iuniori accessit . Et
sic iacob id est supplantator dict⁹
est . quia supplantauit fratres ea
liter . Juste inquit vocatum est no
men eius iacob . sicut habet . Ge.
xxvij . **B**ea^m per istum ysaac ex
cutientem possum intelligere pla
tum carnalem et ignorantem et
parum per contemplationez vide
tem . per uxorem enim rebeccam q^z
interpretatur multum accepit . i
telligitur carnis affectio seu abi
to que scilicet hodie accipit vniue
sum . **A**bicie . Totum in hamo s^g
leua uit . per duos vero filios in
telligitur subditorum suorum du
plex condicio . quia scilicet q^{dam}
sunt primogeniti id est boni q^z s^{unt}

filii eccl^esie senes et matura expe
rius venationi dedit . id est in ne
goth^s eccl^esie occupati . quidam
vero s^{unt} iuuenes a m^{sc}n sicut s^{unt}
cognati et nepotuli intus in domo
eccl^esie quiescentes . et circa patrem
et prelatum in aliquibus officiis
comorantes . Ergo dico q^z quan
doq^z accedit q^z ysaac id est mal⁹ p
latus per carnis affectionem seu
per ignorantiaz cecus fact⁹ vult
aliquam benedictionem id est ali
quam promotionem impendere .
et primogenitum filium id est ali
quem antiquu qui satis seruuit
eccl^esie intendit prima facie pro
mouere . ita q^z sibi precipit ut
ad venationem id est ad negotio
rum ministracionem vacet . et ba
nedictionem id est promotionem
reportet dicens illud . n . Thimo .
secundo . Labora sicut bon⁹ miles
casti . quia sicut dicitur . Sapien
terio . Honorum laborum glorio
sus est fructus . Verumptamen
sepe fit q^z dum tales primogeniti
exterius iussa patris et utilitate
eccl^esie faciunt . tunc instigante
matre sua id est carnali affectio
ne et ambitione . iuuenes domi
manentes se primogenitos esse
dicunt . inquantum sibi debet co
tendunt promotiones . quia ci
bos id est munera symoniace pa
tri id est prelato offerunt . et ma
nus id est opera obsequia et serui
cia que fecerunt ostendunt . una
cum pelle carnis affectio vel
consanguinei coniunctionis qua
pretendunt . sic ergo fit q^z talie
decipliunt patrem suum spiritualez
id est prelatum eccl^easticuz . qui

se faciūt primogenitos .i. magis
bene meritos credere. et sic solēt
benedictionem .i. promotionem
que debebatur primogenitū et ā
tiquoribz reprobate. Sicq; ui
mores antiquoribz prefecuntur.
primogeniti vero bonū et laborū
si qui post venacionis et laborū
studia pro remunerazione ceue
tuntur ad patrem in subiectōe
remanent. et supplantatores a
impr̄ promouentur et terram p
missionis id est bona et pr̄misua
beneficia consequuntur. Eccl.

x. Vidi seruos in equis et
principes ambulantes hanc ser
uos super terram. Mater enim
eorum. id est ambitio que optimie
scit parare abos quibus prelati
libenter vestuntur. duos edos .i.
munera duplicata et magis accipi
mandat. vestes q̄ optimas id est
exteriorē pompani recipi consu
lit et tandem manus pilis. id est
diuītis et muneribus circumvol
ui precepit quibus tactis id est
manualiter apprehensis. iste pat̄
id est prelatus ipsum esse primo
genitum assertit atq; dicit. Nūqđ
tu es filius meus primogenitus
esau. Mat. in. Tu es filius meo
dilectus in quo mihi complacui.
factū enim magis ccedidit q̄
auditui quia scilicet isti plus vo
lunt munera tangere quam pro
missiones audire. Fili m̄quit ac
cede ad me ut tangam te. et seq
tur. Ecce iquā odor filii mei sicut
odor agri pleni cui benedixit do
minus. seruant tibi tribus. esto
dominus fratum tuorum et cetera
similia. vide ibi. ¶ C ¶

Vl̄ dic q̄ ysaae. malus prelat⁹
quando vult dare benedictiones
id est beneficium vel prebendam
vocat primogenitū predilectū
et ab eo preelectum et sibi dicit
q̄ ad venationem vadat et sibi ci
bos offerat. id est vt munera si
bi procuret et querat vt benefici
um quod vacat acquireat. Verūp
tamen sepe fit q̄ dum p̄curat ve
nacōe; suam. i. munera que debet
sibi offerre ab alio anticipatur q̄
oblatis edis. mnisiibz p̄ p̄mo
genito recipiat et ali⁹ sepe frauda
tur. Sicq; fit q̄ ille qui prius ci
bos offert et qui prius munera
simonaca pat̄ profert benedic
tionem et p̄motionē ab eo p̄ste
fert. ut qui prior appellat prior a
gat. et qui prior offerat reliq̄as
prior tagat bñficia. solent ergo is
ti malū supiores alios supuementi
bz se excusare dicentes. venit gen
manus tu⁹ fraudulēter et abstu
lit benedictōem tuam benedixi ei
et erat benedictus // d ¶ Vel dic
q̄ iste pater ē iudex qui ceuera il
lum nō vere cognoscit quem me
dianti pilo. i. mediantibus mune
ribz vel affectione examinat atq;
tangit et ideo fit q̄ tal benedicti
onē alter⁹ reportat. dū pro ip̄o
iudex iniuste iudicat et alter⁹ iu
sticiā sibi donat. oīra qd̄ dicit Isa
v. ve q̄ iustificatis impium p̄ mu
neribz et iusticiā iusti auferit ab
eo. ¶ Vl̄ dic q̄ ysaae ē de⁹ q̄
s. duos filios habuit. duos po
pulos. i. iudaycū p̄plm p̄mogeni
tū. Osee. xi. p̄mogenit⁹ me⁹ isrl̄
et gētīlē etiā minorē S; ceuera dū
esau iudaicus exter⁹ circa sensu

litteralem scripture remanet. in
non gentilis domi remanens id ē
interius sensu scripture reperiās
pattis benedictionem scilicet fidē
christianam habet et celi benedicti
onem finaliter percipiet. **I**ste ēm
dū patri suo deo ad instinctū ma
tris sue gratie cibum virtutuz cū
pellibus bonorum exemploruz p
sentat benedictionem fidei et glo
rie que fratri suo primogenito. i.
populo iudaico debebat reportat
Mat. viii. **M**ulti vement ab oriē
te et occidente ut recumbant cuī
abraham ysaac et iacob. filii aut
regni eidentur foras. Esau aut p
sequitur iacob benedictum et iū
daicus populus odit et persecuit
christianum. **V**el isto
potest allegari de occulta dei pui
dentia que preter et contra volū
tatem et spem hominum suum in
producat effectum. Deceueat em
deus se iacob benedictionez datu
rum. quapropter ipse fecit q̄ con
tra propria intentionem ysaac
ipfuz benediceret. et q̄ frater su
us tunc temporis foris esset. q̄
a scilicet sepe fit q̄ deus homine
preter intentionem tanq̄ instru
merito suo vtitur ut finis quez de
us intendit efficaciter consequat
Vel allega contra y
pocitas qui similes sunt iacob q̄
scilicet suas manus id est opera su
a cooperunt pellibus id est fictis
palliationibus. quapropter sepe
fit q̄ benedictionem reportant.
Vel dic q̄ de hypocrita po
test dici q̄ vox inquit vox iacob
sed manus esau. quia scili
erat vocem habuit bonam et vba

honesta sicut iacob qui fuit bonus.
manus habuit ipias et opera ma
la sicut esau qui fuit malus.

Capitulū decimū nonū **A**

Aacob fugiens iā
esaufris sui recess
it i mesopotam
am ad labani auū
culū suū ut a fea
tris ipetu saluae
tur. dū ergo esset in via supposito
lapide capiti suo obdormiuit. et i
sōpīnis scalā celos tangentē asper
it. et angelos per scalaz ascenden
tes et descendentes dominuzq̄ i
mixum scale vidit. tandem vero
vem ad puteum cuius os gran
di lapide claudebatur. vbioues et
cameli ad aquabantur. post hoc li
am et rachelem uxores accepit et
iphius laban mulcas diuitias acq
suit. **G**e. xxviii. **M**ot. Nevea
sic debet facere iacob supplacator
. quilibet q̄ vult dyabolū supplā
tare. Si em̄ videt q̄ esau frat̄ suus
. dyabolus v̄l etiā p̄priū corpū ipz
seq̄t i pata p̄ris sc̄ i mūdo et per
diversa v̄tia conēc occidē. det sta
ti p̄ia; et mūdū p̄ceptū exiē et
ad labā. ad deū p̄ orationē et ad
matris sue. dñe ḡne mād̄ atū de
bet i terra alienā sc̄ ad religionē
v̄l eccliaz l ad mōrū p̄fectionē trā
sīe. **G**e. xij. Egregiē de tra tua et
de vgnatiōe tua et vei i trā quam
mōstrauēo tibi. dū ergo t̄lis viā p
fectiōis aggredit necē ē q̄ a mū
di tumlībz req̄escere voleſ capiti
supponat lapide. xij. q̄ est petra
firma p̄ spē et desideriū imitetur.

Onus si fecerit in pace per mentis tra-
quillitatez qesret et angelos glori-
e per scalaz ascendentis pspicet
per quam in celum ascendet. i. via vir-
tutum qua Christus et via angelici ascen-
dunt in celum cognoscet. tandem
putrum scripture facie qui gratia
di lapide. i. gratia difficultate clau-
sus est et quod ad aquadis et potan-
dis camelis et ouibus. i. magnis
et pueris ordinatus est te perire.
et tandem duas filias laba rache-
lez et lyam. i. duas ritas filias dei
contemplativa et activa in uxores
accipiet et ipsi laba diuicias id est
virtutes et merita vel gloriaz et
nam a deo papiet et acquirat a sic
potent dicere illud. gene. xxviii.
Cresceret me fecit dominus in ter-
ram paupertatis mee. // **D**

Sed sicut videmus quod Iacob
quis est valde dicit? esau
fame fratrem suum scilicet occurrentem
mebat. nec ipse habere voluit so-
cum vel vicinum. Sic dato quod ho-
mo virtutibus sit dotatus. se p-
debet fratre scilicet corpore vli dyabolum
timere et occursum ei scilicet temptatio-
num fuius ipse formidans. propter quod
debet dominum ex orate dices illud
genef. xxxii. Libera me domine de-
us de manib[us] meis mei quod valde ip-
sum timeo. // **C**Vel dic quod Iacob
est christus quod scilicet ad instanciam et ad
preces matris sue scilicet sinagoge pa-
tria sua scilicet paradisum dimisit
et ad laban. i. ad mundum per iacu-
nationem venit ubi scalaz que ca-
los tagit id est crucem inuenit et
ubi supposito lapide sepulchrum dos-
minuit. factus est quod duas filias
mundi scilicet animam et carnem

sibi cepulauit uxores duas. et tu-
mas omnia; id est gentes duplicit po-
puli sibi acquisiuit scilicet iudeos
et gentiles et cetera. **I**ste est enim
qui dicit. ge. xxxii. In baculo me-
o transiui iordanem. et nunc cui
duabus turmis regredior. quia scilicet
christus iordanus mortis transiuit
et tandem cui duabus turmis id est
cum filiis utriusque populi
ad patrem in ascensione rediuit
dicens illud. Luce. xv. Surgam
et ibo ad patrem meum ac. // **D**
Vel dic quod scala quam vidit Iacob est
beata virgo que stans in terra cor-
poraliter celos tangebat cordiali-
ter per quam a qua mediante ange-
lo ad nos descendente noscitur cui
dominus per beatam incarnationem
in nexus fuisse cōprobatur. // **F**
EVel dic quod scala ista est crux cui
scilicet dominus personaliter fu-
it in mixto et que angelos id est vi-
ros angelicos in ipsa per deuotio-
nem deambulantes continent. et
stans in terra corporaliter celos ta-
git virtualiter et opinet
HAngelus volens duc fiduciam ia-
cobne esau formidat per nos-
tem cum eo luctatus est. Sed cui
ipse superare non posset sicut fa-
cietenus pretendebat tetigit aga-
lus femur eius et statim emarcuit
neruus suus ita quod ex tunc Iacob clau-
dus factus fuit. et quia angelus
videtur de Iacob israhel fuit dictus
et ne timeret esau per angelum e-
tonficiatus. dictum est enim sibi
non vocabens ultra Iacob. sed Isra-
hel nomen tuum erit. Si inquit a
tra deum fortis fuisti quanto ma-
gis attra homines foris eris. **I**scilicet

qui interpretatur videns deum · signat illuz qui habet contemplationem vel beatificam visionem · Jacob vero illum qui adhuc habet presentem luctam et huius vite tribulationes · Igitur dico quod quando iacob id est homo moralis et perfectus qui scilicet est sollicitus de euadendo periculo et temptatione esau id est dyaboli featus sui ab eodem patre geniti et creati · percuti⁹ accidit quod angelus id est deus luctatur cu⁹ eo · quando scilicet aliquas tribulaciones imimit⁹ · sic nervum suum femoris id est carnis eius potentiam marcescere facit ipsumq⁹ debilitatem et restringit ita q̄tu⁹ ad corporis virtutem ipsu⁹ claudicare compellit · fortitudinem ad resistendum esau dyabolo sibi tradit⁹ · eūq⁹ finaliter de iacob in israhel mutat · quando post lucem huius vite celi visionem sibi dat · vel inceptum per contemplationem ipsum ad deum videndum eleuat et immutat · Tunc enim solum homo de iacob israhel · de viatore comprehenso vel de actuo contemplator⁹ efficitur quādo nervus femoris id est fortitudo carnis et voluptas ipsi⁹ maceatur · n · Coz · vnde camo · Cum enim in fervore tunc fortis sum · // G Vel dico quod angelus est animus iacob corporis qui in uicem pugnant · quia sicut dicitur · Gal · quinto · Nec si bi in uicem contrariantur Verum tamen angelus id est spiritus sanctus carnē superat quando femur eius id est carnis voluptatem debitam · tunc etiam iacob iste israhel dicitur et ad videndum deum

per fidem et contemplationem instruitur quando neu⁹ femoris · voluptas carnis ipsius maceatur · ho · vñ · Si spiritu facta carnis mortificaueritis vuetis

¶ Capitulum vicefimum. A

O V; labā pmissis;
iacob filiā suā p
seruitio · vii · anno
vñ qd fecerat sic
factū est q̄tū die
nupciarū rache
lem sibi deberet reddere que erat
pulcherrima supponit sibi liā que
erat turpis et lipa · In alijs etiā
mercedib⁹ sc̄ i ouib⁹ sibi pmissis
fuit sibi sua mēces mutata · ita q̄
labā nūq⁹ libet volebat reddē q̄
p ipsū fierat re pmissa · Immuta
sti em īqt mercede meā · x · viab⁹
ge · xxxi · ¶ Oor Labā q̄ inēptat
cādidacō liḡt mūdum q̄ moe rei
cādide visū discretiōis obtūdit ·
Vl etiā ipē ē dyabol⁹ q̄ p delecta
mēta dulce et cādidi se ostēdit · er
go isti fuit qdā dm̄ q̄ nūq⁹ qd̄ pmi
serat cosueit reddē · pmo fuoz
et amitor⁹ fuoz solēt stipēdia mu
taē q̄ sc̄ p rachele reddūt hiz · p
pīmo reddūt penā · p alb ouibus
reddūt mīgras · p virtutibus red
dūt culpas · a reueā cotidie pcripi
tur · q̄ ille q̄ mūdo fuit nūq⁹ atti
git ad bonū qd̄ de eo speābat · n̄
la em ī reb⁹ fortūe ɔstantia · p
mo omūc fit q̄ ubi arridēdo lō p
misit · reddit mala · ideo tlesmūdi
dilectoēs possūt dicē illis · ysa · Ex
pectau⁹ luçē ac · a · Ie · xviii · Nū
qd̄ reddit ac · // Vl si vis allega

tora indecessos dominios qui se
uitorab*9* raro reddūt promissa q*z*
si homo seruient p*rachele*. i. p*bo*
no beneficio finaliter recipit lyaz
. i. aliquod beneficium parum va
lens. a quādoq*z* q*d* est det*ta* n*m*
chil habet ita q*p* iam p*ptie* p*c* dice
te illud **I**tere **I**n uacuū laboreau*s*
ne causa et maniter confūpsi fort
itudinem meā. **C**

Dum iacob primo seruisset p*lia* et tandem p*rachele* dicit
ibi q*p* amore sequētis priori pre
tulit .ge. ix. // **O**or Sic vero ho
die cōmune est auiq*z* q*p* si habet a
liquam v*corem* .i. aliquē annūc
v*l* familiarem et sibi superiuemāt
alius magis nou*9* .primū qucdā
modo respectu alteri⁹ contēpnet
et v*l*timū p*di*liget .heb. x. **A**uerit
p*mū* ut sequēs statuat . orea q*d*
dic*at* .eccl*e*. ix. Ne derelinquas ai
cum antiq*uū* nouis em*nō* erit si
milis illi // **D** Vel dic q*p* lyaz
pa sed fecūda est vita actiua que
est fructuosa .rachel pulchra ē vi
ta cōtemplatiua que est speciosa
Igitur dico q*p* quādo iacob .i.
mortalis homo qui in hoc mūdo lucta
tur .de h*e* cōnubio trāfit ad rache
lis amplexus .i. de vita actiua trā
fit ad cōtemplatiua .et de seculi
neg*at* t*hs* ad celestia cōtemplanda
trassertur .constat q*p* mūam v*xo*
rem .i. vita actiua et seculare*z* pa
ru*z* reputat q*nū* ad rachele*z* .i. ad vi
te cōtemplatiue brachia se traspor
tat .parūq*z* reputat terrena quā
do gustat que sūt celestia : vilup
dit*qz* vite secularis bona quādo p
cōtemplationem celestia gustat
dona .leui .xxvi. **N**ouis superuei

entibus vetera proicetis.

Capitulū vicesimūpramū. **A**

D

Vm laban cō
cessisset iacob
socero suo p*p*
mo suen o
ues que i gre
ge suo quādoq*z*
nascebantur

albe quādoq*z* nascebantur vane
sicut dicitur .genesis .xxx. Jacob
mag*g* cautela v*fus* est q*p* se au*z*
ues tpe pregnatiōis ad cannales
aq*n* adaq*re* veniret si volebat q*p*
fetus albos ocpent v*gas* ex toto
decorticabat ipaq*z* i cannabilis
ante oculos conspitētū ponebat
et sic ouis ad aspectū albe virge fe
tū albu*z* cōcipiebat .et cōtra q*nū* vo
lebat fetus mīgrōs tūc solebat v*gas*
cū pelle in cannabilis ponere
Si v*eo* varias cupiebat habē p*ti*
virgas decorticabat et p*ti* cū cornū
ce dimittebat .ymaginatio em*nū* ai
mal ad aspectu*z* virge mouebat
et sic q*l* erat virga tal*p*lus cona
piebat // **O**or .Dic q*p* iacob sign
deū virga q*p* mediāte pastor deus
regit mūdū signē platū .oues v*eo*
signat ecclesiā v*l* collegiū .fili*v*
ro ouū signat sbiectū populū .e*go*
q*p* a q*l*itate virginū .i. platorū
seqt*z* qualitas agnorū .i. sbiectū
oues enim .i. ecclesi*z* tales partus
.i. tales s*b*editos capiunt quales
virgas .i. quales prelatos conspicia
unt .quia reuera agm*z* .i. subdit*z*
les efficiuntur .quales virge id ē
quales prelati vel superiores vel
ecclesiastici e*o*z aspectib*z* offerunt
Cum virgis enīz mīgras queunt

migris. cū albis albi. et cū varijs
varij. cū bonis boni. cū malis ma-
li. cū mediocribz medon. ps. Cum
scō scūs eris. ¶ Vel dic q̄ o-
ues fūt simplices q̄ reuera dū ad
cānales. i. ad predicatorēs scriptu-
re sācte v̄emūt v̄tpote quādo ad
audiendos sermōes accēdūt solēt
tales fetus. i. talia p̄pō sita et op̄a
sc̄ipe quales v̄gas v̄spicūt. q̄les
exēplares regulas ibi solēt vidē
sc̄bz ēm̄ virgā. i. sc̄bz exēplū quo-
nī cānali. i. m̄ p̄dicatōe termī fēt⁹
op̄is vel p̄positi i auditōribz ḡna-
tur. ¶ O Vel dic q̄ si virga. i. p̄-
dicatōr v̄l p̄lat⁹ sit cortice bono n̄
tpalibz et ois male v̄usatiois nu-
datus et om̄ affectu terrenoz p̄-
uat⁹. solēt oues. i. simplices qui e-
os v̄spicūt cōscape altoz fēt⁹. i. fa-
tē bon⁹ act⁹. ecōtra v̄co quādo p̄-
lati male cōuersatiois cortice sunt
vestiti tūc fēt⁹ et act⁹ ouū. i. sim-
pliciū sb̄ditoz v̄tioz m̄gedie fūt
fedati. Rau. n. facies eorū sicut m̄-
gredo olle. ¶ E Vel dic q̄ virge
significat opa et vigorē dīne ḡtie
et iusticie qb⁹ v̄berat filios pestilē-
tes. ps. Virgaz virtutis fūe emittet
domi⁹ ex Lyon. Iste ēm̄ virge
qui adoc⁹ fūt de corticate m̄ḡtū ma-
nifesta ē dei iusticia. q̄nq̄ cortice
fūt operte i p̄tū iudicat̄ dei fūt o-
cula. v̄co ergo q̄ sola aspectu ta-
liū virgarū. i. ex solo v̄sideratiōe in-
dicioz dei et opū fūe iusticie oues.
i. boi simplices debēt bonū p̄posi-
tu cōscape et bō opera pturice. So-
lus em̄ aspectus iusticie et virge
vigoris fui et tribulationū q̄s im-
mittat facit h̄ominē sc̄ipe spirituz
salutis et finalit̄ pacet̄ opa ḡtie

et vētitatis fūe virtutis. Qd̄ etiā
de lois sb̄ditis dēt eē. q̄ sc̄z nō de-
bet expectacē q̄ a plato virga per-
cutiātur ym̄mo solo aspectu bene-
op̄ari tenētur. Psaye. Domine a
timore tuo cōcepimus.

¶ Capitulū vīcesimū secūdū ¶

A Una filia iacob
vōlēs videres mu-
hēres regiois ca-
nanēorū exiuit
ad vīdendū. quā
eū vīdisset sic̄ē
filius ēmor p̄incipis ēre. adama-
nic eam rapuitq̄ et dominiuit cū
illa vi optimens virginem. ge.
xxxm. ¶ Ora. Neūca dīma filia
iacob fīgt aīa; filiā dei p̄pis. regio
ista ē mūdi vbi sc̄z cananei gētī-
les. i. p̄ctōres morāt. sic̄ē āt ē dy-
abol⁹ et ēmor ē lucifer p̄ ei⁹ q̄ in
hoc sc̄lo p̄cipiat̄. Jo. xiiij. Vēnit
ēm̄ p̄nceps mūdi hui⁹ ac̄ J̄git̄ di-
to q̄ q̄n filia iacob aīa xp̄iana. v̄l
etiā aliq̄ p̄sona religiosa cupit vī-
de m̄liēs cananeorū delectatiōes
ludiā et mōllīcīes pēccōz. et sic de
domo religiōis v̄l de secreto sc̄iē-
tie ad mūdi regionē p̄ malā cōpla-
cētiā trāsit. et in mūdi n̄egotijs
nō credēs malefacē. s̄ bñ estimās
seruare virginitatē. i. sc̄iētie intē-
ḡtate se īngētit. statim adē sic̄ēz
dyabol⁹ q̄ per malos sc̄elus eā ra-
pit et p̄ mala opa violat et cōrē-
pit. et v̄ḡitatē sp̄ualē sibi tollit.
eāq̄ secū ad domū p̄pis sui sc̄z ad
infernū p̄trahit atq̄ ducat. utile
ergo ē q̄ aīa domū sc̄iētie nō exē-
st̄ q̄q̄ extēt⁹ ad mūdi negocia n̄

transfaret ne forte dyabolus ipsaq
rapiat et corrumpat. Mat. x. In
q̄m̄cū ḡdōmū ita auerūtis ibi mane
te et inde nō exeat̄s // **V**l
dic ad lrāz & tra iuuēculas q̄ dōmū
pattis exēut̄ p̄ vīcē dis mnudi lu
dibns. & ad mūdi festa et cūiūia
radūt̄ vbi sc̄z a iunemibus luxuri
ois facile decipiūt̄ et mente et
corpoze corrumput̄. **I**de m̄ vero
est de inomālibus que pl̄g volūt̄
per mundum penes amicos circui
te q̄ i domo claustrī manere **Vñ**
sepe fit q̄ corrumput̄ et castita
is pudore p̄ tuantur. **Thi. v.** dis
cunt circuite domos et cum luxu
nate fuerit in xp̄o nubē volunt̄.

Capitulū de amumterā. // **A**

O **V**m̄ ioseph fi
lius iacob iumi
or pl̄g alns fra
tribus diligēt̄
pter q̄d tu īcā
talarez ei fec̄
rat. ip̄fūq̄ secū
deimi cū frēs ad pastua irent deti
nebat. Et factum est q̄ sompmia
uit q̄ sol et luna et stelle. xi. ip̄m
venerabātur et q̄ manipuli fra
trum suum manipulū adorarent
pter q̄d ip̄i fr̄t̄s sibi q̄ plur
muz inuidēbānt. quapropter cū
pater ip̄fūq̄ in pascuā ad fr̄t̄s
visitādos misisset ip̄osq̄ de fīchēm
i. otaym transiūsse op̄iss̄ eos sta
tim seqbāt̄. Cū eū videret̄ i mortē
ip̄i aspirare ceperūt̄. Ip̄m ergo
talarū tunica exuerūt̄ et i cisterna
veteri eū includūt̄. & eā ad patrē
mittētes puerū a fēt̄s oculū fin

gunt. ip̄fū; vero p̄uerū ys. maleli
tis mercatorib⁹ vēdūt̄ q̄ tandem in
egyptū eū defēt̄ vbi de o opante
domin⁹ egipti efficiēt̄ ita q̄ pat̄ &
fratres ppter famē suā leuādam
ad eū finalē descendūt̄ et vadūt̄
et iuxta sompmi visionē sibi obe
duint̄ et seruūt̄. ge. xxxvij. Mat.
Vl **I**sta allegorice cōnumter
exponuntur de cristo. Iste ē em̄
ioseph fili⁹ iacob. i. dei pat̄s ab
ipso super oīa predilect⁹. Mat.
iiij. hic est filius meus dilect⁹. et
tunica talari et polimeta ī hūamia
te vestitus. ab ēt̄no sōpmās et p
uidens. q̄ a stellis. i. ab angelis a
homībus erat merito adorand⁹.
Fratres igitur isti⁹ quos pat̄ ad
pascendos greges miserat erant
pharisei quos sc̄z deus ad simpli
ces instētūdos ī scripture pastu
is ordinauerat. isti tamē de sicleg
q̄d interpretat̄ bō causa ī dotayz
q̄d ī terp̄ata ī defectio trāsiuerat
inq̄tū de bō causa ī defectū. de le
ge ī peccatū. de bono intellectu ī
malum ip̄rofe se mutarēt̄. mislus
eḡo ioseph. i. cr̄st⁹ ī pascua mū
di hui⁹ p̄ suis fratrib⁹ visitando
p̄ homīb⁹ redimētis ip̄os ī do
thaym reperit inq̄tū sc̄z ī defecti
one plurū vitiorū vniuersitatis iueit
Inueit eos ī tra deserta ī loco hi
toris et vaste solitudinis. Isti m
uidentes sibi tunica hūamtatis ip
sū exūt̄ occidēdo. et eā sanguine
eruentant ipsum flagellādo. **I**na
sterna eū ponūt̄ sepehendo. **I**sma
lxibite tñ. i. apl̄i eum emunt ipsum
p̄ fidez recipiēdo. et ī egyptū. i. in
gētilitatis populū eū defēt̄ p̄di
cando vbi tandem dominus efficiatur

fidem suam et ecclesiam dilatando
ita q̄ frates sui. iudei qui p̄mo
eum vendiderat finalit ad ipsum
venient. se ad eū conuertendo a
hoc quādo fame. i. paupertate et io-
pia laborauerūt. p munduz vagā-
do. ps. Famem patiētur ut canes
et circubūt ciuitatē. ip̄i conuerte-
tur ad manducandum. ¶ ¶ ¶
Vel allegari potest exemplarūt
q̄o p̄udentia dei habet diuersos
modos occultos sua opa facit i.
et q̄o non est possibile q̄ possint
per hominē imutari. qui ymo sepe
fit per easdem vias quibus homo
dei ordinationē impediē mitiē. ad
plenum effectū ipsius peruenitur.
Isti em̄ visionē sōpñi sui ne ado-
ratēt eum impedit volentes ip̄z
exteriorū vēdiderūt. ubi tādē post
latores et carcetes dñs egip̄i fac-
tus est. iā q̄ ip̄m ubi nō spa-
bat adorauerūt. Domin⁹ em̄ suos
electos multis tribulatioibz et mi-
seris quādog affligi p̄mitit. q̄a
qd et qualis finis cōsequi debet at
ipse sentit. ex ipsis em̄ dñs et hu-
milia respicit et alta a longe cog-
noscit. unde etiā ipse ioseph dicit
fratribus. Ge. xlv. Nolite timē i
quit. nūquid possimus resistere
dei voluntati. vos cogitastis de me
malum. et dominus verit̄ illud i
bonū ut exaltaret me. ¶ ¶ ¶
duodecim fuerūt filii iacob. xii. son-
tes i helym. duodecim lapides pre-
ciosi i veste aaron. xii. lapides i
secti i altari. xii. panes p̄pōis.
xii. lapides de iordanē fūpti et i
signū positi. xii. boues sub mari e
neō constituti. xii. stelle i corona
mulieris. xii. porte. xii. ageli qui

erant i portis. apo. xxi. xii. fidu-
menta noue ciuitatis. xii. hoc di-
ei. xii. menses anni. xii. fructus
ligni. xii. signa celi. Neutra per
istū numerū duodecim possunt
intelligi. xii. apostoli vel eti amq
q̄ fide es. xii. articulos credentes
et duodecim apostolos imitantes
quia pro certo isti sūt duodecim pa-
triarche q̄ alios spiritualiter ge-
nerauerūt. Sūt duodecim fontes
q̄ alios grā et doctrina irrigauen-
tūt. Sūt. xii. preciosi lapides qui
vestem sacerdotis. i. ecclesiā cristi
ornaueunt. Sūt duodecim insecti i
altari ecclesie lapides. q̄ ip̄m alta-
re. i. fidē ecclē sustinuerūt. Sūt du-
odecim panes qui pabulo sacre
scripture corda infirmorum cōfir-
mauerunt. Sunt duodecim lapides
de iordanē fūpti et i signū po-
siti. quia a deo sunt a fluxu huic
mūdi electi et testes cristi fideles
constituti spectaculūq̄ angelis
et hominibus facti. Sunt duodecim
boues sub mari eneo cōstituti q̄a
aratum crucis primi traxerunt
iugumq̄ cristi portauerunt. et fu-
damentum ecclesie stabilierunt.
Sunt duodecim stelle que mundū
illuminauerunt. et in corona mu-
lieris id est ecclesie reluxerunt.
Sunt duodecim porte i quibus
solebat iudiciū exerceri qui i isti
sunt iudices et clauigeni portati
celi. quoru; iudiciū est di iudicare
an digni sint introeuntes. Sunt
duodecim angeli i turribus ecclē
i gilantes et bona pacis euange-
lizantes. Sunt duodecim fundame-
ta noue ciuitatis ecclesie. super q̄
quasi lapides viii omnes super

edificatur fideles. Sunt duodecā hore diei id est cristi que diem ġ tie distinxerunt. Sunt duodecim menses qui solem cristuz per gra tiam continuerunt. Sunt duodecā fructus qui sana doctrina alios nutrīerunt. Sunt duodecā signa que gloriam bonis penam repro bis significauerunt Isti ergo poti etunt dicere illud. Genesis quadagesimo primo. Fratres sum⁹ filij viri om̄is.

¶ Cap' m vicesimiū quartū. ¶ A

Quoniam thamar in habitu meretricio sedet i bi uio. accidit q̄ patruar tha iudas transiens cū ea concubuit: qui scilicet pro arra bone. amulum. armilla m. et baculum proprium sibi dedit. qui scilicet duplicez prolem id ē zaraꝝ et phares in ea genuit. et cum p̄ter adulterium duceretur ad ignem ostendendo predicta pignora que sibi iudas dederat liberata fu it. de viro inquit cuius hęc sunt concepi et cetera vide plenissimam hystoriam. Gene. xxxviii. ¶ **M**or
¶ **J**udas iste signat cristuz qui leo de tribu iuda dicitur. Ista vero mulier signat animam que cū habitu meretricio id est cum multipli peccato et cum male conuersationis contagio i biuio mundi sedet. qui mundus recte biuium dicitur. quia ibi homo facile deuiat. Sed quid pro certo plerumq; contingit q̄ verus noster iudas

io ē saluator noster domin⁹ ihesus cristus istam per misericordiaz te spicit et inuenit. et secum per gratiam cohabitat et concubit. an nuluz q̄ fidei. baculū spei seu mōtie crucis cristi. et armillam caritatis pro arrabone cōcedit. duplēa q̄ fetu scilicet bona affectione inferius. a bona opatione exterius ē ī pregnat. et ubi democes istam ad ignem culpe et pene intūntur trahere misericorditer ista saluat. quia p̄r certū nūq̄ anima igne male concūpiscētē ī p̄fenti comburatur. vel etiam igne iehanne nūq̄ post morte dāmpnatur. dñm tamen predictū arra bone scilicet armillam baculum et annulum ostendere merēatur ita q̄ tunc poterit dicere illud. Genesis trigesimo secundo. In bāculo isto transiū iordanē et nūc ēum duabus turmis regrediat. In bāculo em̄ crucis vel spei iordanis id est fluc⁹ mortalitatis nostrē potest tūte trāsiri. et duplex partus duplex q̄ turma bonorum operum scilicet interiorum et exteriorum poterit parturiri. ¶ **B** ¶ **V**el die q̄ talis mulier est falsis consiliariis vel vocata. qui ne cognoscatur pallio falsum palliationum et fraudum se relat ut sic concubituꝝ iude id est familiāritatem dominorum habeat et ab eis diuitias impregnari. et baculo pastoreali annuloꝝ episcopali. armillaḡ dignitatis ditetur.

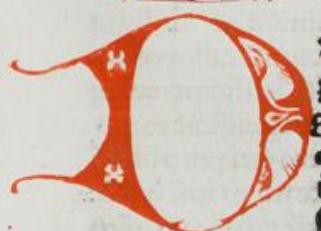
¶ **C** ¶ **V**l dic q̄ hodie dato q̄ aliqua persona comburi meū erit si tamen arrabone ostenderit salutis id est si bona munera

hostes domini iste
i premissis de
mit et secundum gra
at et consumit an
baclu speluncas
et armillam an
ste hec oportet oupi
et bona affectione
una operatione exteri
gnat et hoc deo
sem euip te pote in
te misericordia illa
pro certo nunc in
concupiscere in
ur vel etiam i
tus mortuus datus
nem perditu am
simillam baclum
miserere meceratur
et dicere illud
io secundo. In ba
lioribus et nuc
tus regrediat
retus vel spacio
et mortalitatis no
n transire et dupli
ex qd tuem bonum
et interdicum et
fuit partitur.
die qd talis mulier ei
anis vel ipotes
statutus pallio fallit
et scadum se vole
inquit id est fam
minorum habet et
is impregnata et
reali annulog episo
eg dignitatis dicitur
Vl die qd hoie dato
ersona combuti meci
in aeratione ostenderit
est si bona munera

to Vl potest allegari p veritate et
innocencia qd si aliqui supprimuntur
finalit tamē vīcēt. n. Esd. m.
Sup oīa vīmat veritas.

¶ Capl'm. xxv.

¶ A

No familiaes
pharaonis re
gis egypti i car
cere regis cu
ioseph positi
scz magister
picernaz et
magister pistoz videbat sompnū i
vna nocte. magister em̄ picerna
ru videbat corā se vīte in qd erant
tees appagines i qbz vue florebāt
a mātēscebat. ita qd aphū pha
raonis accipiebat: et ibi vuas ex
primiebat a poculz regi dabat.
magister vero pistorum tua ca
mistra farine portare se sompnia
uerat et qd in superiori omnes
cibos qui fieri solent arte pistoria
otimebat Et i illo qd excelsi p
minebat aues cibos comedere con
spiciebat Ista ergo sompnia fuerūta
ioseph exposita tabe. qd picerna
ista dies debebat ad pristinū offi
ciū restitu. et potū regi porrige
pistor vero debebat suspendi et a
ues eius carnes comedere ge. xl.

¶ Mor. ¶ Pharaon rex egypti de
ū sicut regē celī. carcer at ei⁹ sig
nat istū mūdū qd scz otinet picern
na et pistore. i. pp'l'm bonū et ma
lū. pp' defectū em̄ p'm parentis
mali et boni de domo pharaonis
i. de padi so fuerūt electi et in hu
ius mūdi carcere vīculati. Sed
procerto rterq sompnat i carcere

c n

id est vices et cogitat de futuris. boni enim qui in prima eterna significatur vident vite id est deum. quod habet tres propagines id est tres personas. a quibus accipiunt boni uas id est fides. de qua scilicet ipsi exprimunt vinum id est bona opera. que ifundunt in calice regis existi in omnem ita letificant reges existuz. **V**inum letificant cor hominis. **M**ali vero qui per pistore designantur vident quod ipsi habent tria canistra id est triplicem concus pescientiam et omne genus ciborum id est carnis et oris in gloriis et aues de super volantes. et vanitatis et superbiam. **H**aruth. in. In aliis celis ludunt et cetera. **Q**uis ergo finis arborum. procul dubio secundum expositionem ioseph. secundum sanctorum doctrinam. boni sunt premiandi. quia scilicet prima eterna id est cetus honorum post tres dies id est post tria tempora huius vite scilicet in die iudicij ad gradum pristinum scilicet ad beatitudinem et immortalitatem restituent et in domo regis scilicet paradiso recipiuntur. et ad propinquandum vinum leticie cum angelis admittent. Ecce vero mali post eos de tres dies. scilicet in die iudicij in inferni patibulo suspedit. et eorum anime ab aliis. et demonibus comedunt. deuteo. xxxii. Consumunt fame et deuorabunt eos aues mortuorum a marissimo.

Capitulum vicesimum sextum. **A**

Quid pharao sompnium sciliat septem vaccas pinguisse

mas quod pascebatur in locis palustribus. post quas erumpabant septem alie macie confecte que omnes et deuoratis prioribus nullum satiatis dedere vestigium. sed simili macie a squalore torpebant. **V**idit etiaz quod septem spicce pullulabat e culmo uno plene atque per certime. Alii vero septem percussi vredime orebantur de stipula que priorum pueritatem deuocabant. **G**enesis. xl. **N**on. **P**rimo sciendum quod numerus septenarius universitate signat secundum gregorium eo quod universalis temporis per septenarium dierum currunt. **E**t sic dicam quod septem vacce primi signant universos diuites. septem vero stipule plene signant universalis eorum temporalia bona. vacce vero macre signant de numeri universalitate. Septem autem spicce squalide signant illa quae inferunt universalis aduersitatem. **E**t sic ergo dico quod in ipsa humana prosperitatis mundana inueniuntur hodie septem vacce. mundi diuites diuitis impigriti. qui septem plenis spicis. et universalitate bonorum temporium sunt referiti. **S**ed reueam ex alia parte scilicet post mortem isti inueniunt septem vaccas macras. et universalitate temporum a quibus iste vacce pinguissimis spicis suis deuorabuntur et eternabit consumuntur. **D**emones enim diuites deuorabunt et sequentes aduersitates procedente prosperitate vastabunt. **V**ni sequitur ibidem quod velet septem annis late sterilitatis ita quod obliuionem detur cuncta recte habundantia. ideo contra istas vaccas

loquitur. **A**mos. iii. dices Iudi-
te verbum hoc vacce pignus que
estis in monte samarie que calump-
nias facitis egenis et confingitis
pauperes. Que dicitis dominis ve-
stis afferte et bibemus. quia ecce
dies venit super vos et leuabunt
vos in contis et reliquias vestras
in ollis feruētibus. **C**ontra **V**l. dic
quod iste vacce pigne signat aliquos
homines pignus diuites et sibi suffi-
cientes. sicut fuit quidam qui in terra
huius mundi tenuerunt de suis reddi-
tibus bonos status. septem vero
maceae sequentes signat eorum fili-
os et successores. qui scilicet quādoque
ita fuit pauperes macti et infortu-
nati quod piguedimē predecessorum suo-
rum et bonorum que acquisierunt consumūt
deuorāt atque redūt. et tamē nullā
facietate à sufficiētiā inde recipiunt
aut acquntur. Et sic fit quod squalor
et vredo maces et infortium ipsorum
vacuitas cogitipularunt. et pauperes
et tenutas bonorum suorum alicet plen-
itudinem deuorat. et quocquid boni
predecessores cumulauerant. ma-
lorum successorum infortunitas ex-
uastat. **J**ohā. nn. In labore erit
et vos in labores eorum introistis.
Contra **V**l. dic quod iste vacce maceae fuit
auari baliū et officiales vel primi-
cipes raptore et voratores. quod scilicet
fuit tāte tenuitatis et tatarum ex-
pensarum et insaciabilitatis quod nichil
permitus sufficit eis quādam dato
quod omnes vacce pignus patē pos-
siderent. id est diuites homines sibi
subiectos. quos solent rapimus et
extaiomibus de uo rate consuē-
tū et vastā. nullū tamē satunitatis
vel sufficiētiē vestigium in eis appa-

ret ymimo paupertate et misera-
cia semper squalent. **V**nde. p. vi. ri.
In diuidunt propria et ditiones sūc
In capiunt nō sua et semp̄ i ege
statu sunt.

Capitulū vice simū sepāmū // **A**

Omnis fratres ioseph ad
ipsum in egyptum ubi
dominabatur venisset
ipse fratres suos cognos-
scens nō est agnitus ab eis. fecit
ergo eis coniuīum. et quia scie-
bat quod erat primogenitus fecit eos
ad mensas priores secundum quod erant
antiquiores. et dato quod ibi esset ben-
yamin adolescentulus. ab eo pre-
cipue predilectus. eo quod erat frāc
ipsius veterinus. ipsum tamen suis
antiquoribus fratribus non pote-
suit ymimo quia erat iūnior locuz
vltimū sibi dedit. ge. xlii. **M**or.
Joseph est castus. **G**enes. xl ix.
Filius accrescens ioseph. fratres
sui sunt önes castriam. ho. viii.
Primogenitus in multis fratribus.
uterini et magis dilecti sunt reli-
giosi et clerici quod sibi specialiter sunt
coniuncti. **D**ico ergo quod nō ioseph
xpc cuius hodie sit a fratribus. et a fide-
libus abstreditur et ignoratur ipos tū
iūcē diligat et cognoscit. **E**t quod sit
eorum etas. et eorum profectio optime in-
dicat et discernit. etas enim virtutis
et profectio signat in quodque quod est pro-
uetior tāte bono ē padisi ē digni-
or. **S**ap. nn. **C**am autē fuit sēs hoi-
mis et etas senectutis vita imacu-
lata. quoniam ergo isti frēs xpī fideles in
divinio ioseph. et in padiso fuit loca-
di optime considerat xpc etatem

c. iii

id est merita singulorū ipsos q̄ se
cundū p̄mogeita sua. i. secundū vir
tutes quas habent solet ordinare
. p̄mos et ultimos collocare. Et
hoc sine qua cūq; acceptio p̄se
nan⁹. q̄q; p̄erto fratres utrīus. i.
viri ecclesiastici hic alios p̄ferātur.
quīn ymms si in moribus sunt ex
tors minoēs. ulterioēs illic ponū
tur. ibi enī non est acceptio seu
distinctio iudei et greci. qui ymō
sepe fit q̄ primi sunt nouissimi et
nouissimi primi. **L** **V** **l** dīc q̄
ioseph est prelatus qui reuera fū
me debet cognoscere etatē. i. meri
ta subditorum. et dato q̄ ip̄i eu⁹
non cognoverant. i. non visitaue
runt. nec munera obtulerint. nec
adulando aplauserit. ip̄e tamen
debet eos cognoscere et sufficienti
as cogitate. ergo q̄ ip̄e facit co
uiuum. i. p̄missionem aliquam ip̄
se debet in mēsa beneficiorū ecclesi
e ipsos collocare p̄ores q̄ i etate. i.
v̄tutib; sūt maiores. **Q**uia vere
dato q̄ ibi sit beniamin. i. q̄ ibi ha
beat aliquos fratres utrīmos id ē
aliquos sanguineos nepotulos
v̄l amicos si tam̄ sint iuniores. i.
morib; imperfectiores. nūc dēt
eos bois et p̄uestis p̄ponē. Sed p̄
missis meliorib; ip̄is ultimū locū
dace. **S** **s**. Ibi beniamin adolesce
tul⁹ ac. **V** **n** hester. i. H̄ibebāt om
nes aucteis voculis. et unusquisq;
sc̄d; suā bibebat etatē. **T** **C**

Dato q̄ ioseph fratres suos
rite et ordinate sc̄d; etates
suas collocasset ad mensam. et sic
beniamin p̄dilect⁹ et utrīmus.
eo q̄ eēt iunior ultim⁹ locaētū mi
chil tamē ppter hoc dep̄it. ymmo

porō clorūm qua; sibi ioseph de
dit porōnē aliorū fratrū in quīq;
p̄tibus p̄cessit v̄l excelluit. **M**or **Q** Sic vere cū frēs ioseph. i.
fideles ecclesiē i locis ḡduū et dig
nitatū diuersimōē sint locati sepe
fit q̄ illi q̄ sūt utrīni. i. xpo magis
p̄ caritatē cūiuncti. et ab eo potis
sime predil ecti i mēsa bonorū ec
clesiē sūt ultim⁹ constituti. **Q**uia
vere pl̄m̄q; accidit q̄ illos quos
xpc̄ s̄er⁹ ioseph plus diligit. et
quos sibi caritas seu factitas ma
gis iūgit ultimos i ecclē v̄l mun
di dignitatib; pot̄ dīces illi. **L**u
ce. xiiii. Nēcumbe in nouissimo lo
co. Ex hoc tñ nichil de pit. p̄t ista.
quia p̄ certo post mortē q̄n xpc̄ di
stabuet alios glie paradisi isti a
Ins p̄ficiētur et p̄tio glie quam
habebūt aliorū glorie p̄fereb̄t. q̄a
reuēa xpc̄ illos q̄ modo sūt ultim⁹ de
p̄ssi et paupes. his q̄ modo sūt
alti et diuites p̄fereb̄t. ita q̄ gloria
sibi datur tāta q̄ aliorū p̄mia p̄ex
cedet. **M**ath. xx. Ecunt nouissimi
primi et primi nouissimi. **V** **l** dīc
Vel dīc q̄ talis ioseph esse videtur
defectuofus prelatus. qui reuera
bonius esse solet suis fratrib; vte
rimis id est filis et nepotibus com
patrotis et familiarib;. dato q̄
alij antiquiores et meliores nosciā
tur esse. vt dicitur p̄mo. thi. **N**ō
nemo v̄nquam carnem suam odi
o habuit. sed nutrāret souet
eam.

Qiphus ioseph iniūentus fu
it insac̄o beniamin iunoris
fratris. ad defnotandum q̄ a
iphus diuīne gratie vel sapientie
in sac̄o io est in corde humilium

inuenitur. quia quantum quis est per humilitatem minor et per puritatem iunior tanto calice sa pie tie plus potatur. Exemplum de beato iohanne qui erat inter apostolus iunior et tamen intellectu fuit aliorum. ps. Benyamin adolescentulus in mentis excessu. sic dicitur genesis. xlviij. //

Ioseph emit populu egypti in secuitute regis dabo eis frumentum regis. Sic vere predicatorum que dispensator frumentum id est scripture et scientie regis christi populu fideles in ipsis regis christi servitatem acquirit. dum frumentum suum id est doctrinam vel etiam eu caristiam ei pandit. ps. Exad ipse frumentum saturauit eos. //

Vel dic quod populus pharaonis id est dyaboli seruus efficietur dum frumentum eius id est bonis temporibus satiatur. Unde puer. n.

Qui accipit mutuum seruus est fencatoris.

Capitulum vicesimum octauum //

Iacob in breui moriturus voluit benedicere duobus filiis ioseph scilicet efraim et manasse. unde dicitur in lecto cœutiens adduxit eos ioseph benedicendos ad lectum. Cum ergo primogenitus posuisset ad dexteram et secundogenitus ad sinistram. patrem manu suppositurus cancellauit et dexteram secundogenito qui erat sinister ate posuit sinistram vero super primogenitum assignauit. et sic cancellando et mandando manus dexter factus est sim-

iter. sinister vero dexter factus est et benedictionem primogeniti reportavit. ge. xlviij. // **M**ors heuera iste iacob patriarcha pro michi sicut deus ioseph vero sicut mundum vel quemque quod aliquis habet primum principem vel platum. per dexteram intelligit prosperitas per sinistram vero aduersitas ergo istud ostendit quod ioseph. mudo aliquos ponit ad dextram aliquos constituit ad sinistram. quod scilicet diuites ponit ad dextram. prosperitatis pauperes vero in sinistra aduersitatis. sed ceuera iacob christus in die iudicij quando benedictiones dabit legislator et ibit de virtutibus in virtutem videbitur quod deus de oris in syon tunc manus sue misericordie cancellabit et etiam eas permanentibus. Sicque fiet quod dexteram per prosperitatis illis dabit qui non sunt in aduersitatis sinistra. Sinistra vero aduersitatis huius dabit quod non sunt in prosperitatis dextra. et sic fiet quod dextra fiet sinistra et viceversa. et quod primi erunt nouissimi a nouissimi primi. Estantes impletum bonis et diuitiis dicit ianuas. lu. i. //

Ioseph sicut dicitur. Ge. l. noluit sepeliri in egypto. immo rogauit fratres quod ipsum in terra promissionis portaret quod finaliter factum est sicut dicitur. Genes. viiiimo. Sic vere nec nos debemus velle sepeliri per malam consuetudinem in peccato immo debemus rogar fratres. et religiosos et iustos quod de suis doctrinis exemplis et orationibus nos educant. ps. Educ de carcere animam meam.

Sequuntur moralitates super exodus
e. nn.